

**HÜRRİYETİ BAĞLAYICI CEZALARIN VE HÜRRİYETİ
SINIRLAYICI EMNİYET TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA
KANUN (FEDERAL ALMAN CEZA İNFAZ KANUNU - 16 MART 1976)**

Fatih S. MAHMUTOĞLU(*)

Birinci Bölüm : Uygulama Alanı

§ 1. Uygulama alanı :

Bu kanun hürriyeti bağlayıcı cezaların adli infaz kuruluşlarında infazı ile hürriyeti kısıtlayıcı emniyet tedbirlerinin infazını düzenler.

İkinci Bölüm : Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazı

Birinci Başlık : Temel İlkeler

§ 2. İnfazın amacı:

Hürriyeti bağlayıcı cezaların infazında, mahkum ileride suç işlemeden, sosyal sorumluluk içinde bir yaşam sürmeye yatkın hale getirilmelidir (infazın hedefi). Hürriyeti bağlayıcı ceza aynı zamanda kamunun suçlara karşı korunmasına da hizmet eder.

§ 3. İnfazın düzenlenmesi :

(1) İnfazdaki yaşam mümkün olduğu kadar genel yaşantı kurallarına uygun olmalıdır.

(2) Hürriyetin kısıtlanmasının zararlı sonuçları önlenmelidir

(3) İnfaz, mahkuma hür yaşamın bir üyesi olma yolunda yardımcı olacak şekilde düzenlenmelidir.

§ 4. Mahkumun Durumu :

(1) Mahkum kendisine yapılacak işlemin düzenlenmesine ve infazın amacına ulaşmasına yardımcı olmalıdır. Bu konuda onun yardıma hazır olmasını harekete geçirip teşvik etmelidir.

(*) Çev.: Yard. Doç. Dr. Fatih S. MAHMUTOĞLU. İ. Ü. Hukuk Fakültesi. Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

(2) Mahkum bu kanunda hürriyeti ile ilgili olarak öngörülen sınırlamalara tabidir. Kanunda özel bir düzenleme bulunmadığı takdirde, sadece güvenliğin devamını sağlamak veya cezaevinin düzenini ağır şekilde bozucu durumları engellemek için gerekli sınırlamalar mahkuma getirilebilir.

İkinci Başlık : İnfazın Planlanması

§ 5. Cezaevine kabul :

(1) Cezaevine kabul işlemi sırasında diğer mahkumlar bulunmamalıdır.

(2) Mahkuma hakları ve görevleri öğretilir.

(3) Kabul işleminden sonra mahkum mümkün olduğu kadar çabuk tıbbi muayeneye tabi tutulur ve cezaevinin veya kabul kısmının yöneticisinin karşısına çıkarılır.

§ 6. Mahkumun sosyalleştirilmesi yönündeki araştırmalar :

(1) Kabul işleminden sonra mahkumun kişiliğinin ve hayat tarzının araştırılmasına başlanır. Şayet bu araştırma infaz süresi dikkate alındığında gerekli görünmüyorsa, araştırma yapılmayabilir.

(2) Bu araştırmalar mahkumun infaz sırasında sistemli tetkikleri ve serbest bırakıldıktan sonraki toplum yaşantısındaki uyumu için gerekli bilgileri içerir.

(3) Mahkuma uygulanacak infaz işlemlerinin planlanması mahkum ile tartışılır.

§ 7. İnfaz planı :

(1) § 6 çerçevesinde mahkumun iyileştirilmesine (sosyalleştirilmesine) yönelik bir infaz planı hazırlanır.

(2) Bu plan aşağıdaki şu hususları içerir.

1. Açık ya da kapalı cezaevine yerleştirme
2. Sosyal terapi kurumuna yerleştirme
3. Grup arkadaşlıklarına ve tedavi gruplarına katılma
4. Mesleki eğitim geliştirme, yeni bir meslek edindirme gibi tedbirlerle bir işte istihdam etme
5. Gelişimi ile ilgili organizasyonlara katılma
6. Özel yardım ve iyileştirme tedbirleri

7. İnfazın yumuşatılması ve

8. Salıverme ile ilgili ön hazırlıklar için gerekli olan tedbirler

(3) İnfaz planı mahkumun gelişimi ile ilgili ve kişilik araştırmalarının diğer sonuçları ile uyum içinde olmalıdır. Bunun için infaz planında uygun süreler gözönüne alınmalıdır.

§ 8. Yerdeğiştirme-Nakil :

(1) Şayet mahkumun iyileştirilmesi ya da serbest bırakıldıktan sonra topluma yeniden kazandırılması yer değişikliğini gerektiriyorsa ya da bu değişiklik bu infaz düzenine ilişkin veya diğer önemli değişikliklerden ileri geliyorsa, mahkum infaz planından farklı olarak hürriyeti bağlayıcı cezanın yerine getirilmesi için yetkili bir cezaevine yerleştirilebilir.

(2) Mahkum önemli sebeplerden dolayı başka bir infaz kurumuna nakledilebilir.

§ 9. Sosyal terapi kurumuna yerleştirme :

(1) Şayet mahkumun yeniden sosyalleştirilmesi için özellikle sosyal yardım ve terapiye yönelik tedbirler gerekiyorsa, mahkum rızası alınarak sosyal bir terapi kurumuna yerleştirilebilir. Ne var ki bu tedbirler ve yardımlarla öngörülen neticeye ulaşamayacağı anlaşılırsa, mahkum tekrar cezaevine gönderilebilir. 8 ve 85. paragraflar saklıdır.

(2) Bu yer değişikliği sosyal terapi kurumunun müdürünün iznini gerektirmektedir.

§ 10. Açık ve kapalı infaz :

(1) Şayet mahkum açık infazın özel şartları bakımından yeterli ise ve herşeyden evvel mahkumun hürriyeti bağlayıcı cezanın infazında yükümlülüğünü yerine getirmemesinden ya da açık infazın imkanlarını oluşturacak şekilde kötüye kullanmasından korkulmuyorsa rızası alınarak açık infaz kurumunun bir kısım veya bölümüne yerleştirilmesi gerekmektedir.

(2) Mahkumlar diğer hallerde kapalı infaz kurumlarına yerleştirilmelidirler. Şayet bu değişiklik onun iyileşmesi bakımından gerekli ise, mahkum kapalı infaz kurumuna yerleştirilebilir veya çıkarılır.

§ 11. İnfazın yumuşatılması (İnfaza ilişkin tedbirlerin yumuşatılması) :

Mahkum, (1) İnfazın yumuşatılması olarak öncelikle,

1. Mahkumun kurumun dışında düzenli olarak bir infaz görevlisinin gözetimi altında ya da gözetimi olmaksızın (serbest çıkış) çalışma hakkının verilmesi ya da

2. Günün belirli saatleri için bir infaz görevlisinin gözetimi altında veya bu gözetim olmaksızın kurumdan ayrılabilme hakkının verilmesi şeklinde düzenlemeler yapılabilir.

§ 12. *Özel nedenlerle dışarıya çıkarılma* : Mahkumun dışarıya çıkarılmasına özel nedenlerden dolayı gerek görülmüşse, onayı olmaksızın da bu imkan sağlanabilir.

§ 13. *İnfaz sırasında izin* :

(1) Mahkuma bir yıl içerisinde yirmibir güne kadar serbest bırakılmak suretiyle tatil yaptırılabilir. 11. paragrafın 2. fıkrası kıyasen geçerlidir.

(2) Ancak izin prensip olarak mahkum cezaevinde asgari altı ay kalmışsa verilmelidir.

(3) Eğer ömür boyu hapse mahkum olan kişi daha önceki tutukluluk hali dahil olmak üzere veya diğer bir hürriyeti bağlayıcı ceza nedeniyle 10 yıl süre cezaevinde bulunmuşsa ya da mahkum açık cezaevine nakledilmişse izin yaptırılabilir.

(4) Açık cezaevi için uygun olan fakat özel sebeplerden dolayı kapalı cezaevinde bulunan mahkumlara açık infaz için geçerli olan kurallara göre izin yaptırılır.

(5) İnfazın yerine getirilmesi tatil sebebiyle kesintiye uğratılamaz.

§ 14. *İzin ve infaza ilişkin tedbirlerin yumuşatılmasının iptali ve talimatlar* : (1) Cezaevi müdürü mahkuma yumuşamaya ilişkin ve tatil için uygun bulunduğu talimatları verebilir.

(2)

1. İlave yeni durumların ortaya çıkması nedeniyle cezaevi müdürü tedbirleri kaldırmak konusunda kendini haklı görürse

2. Mahkum bu tedbirleri kötüye kullanıyorsa

3. Mahkum emir ve direktiflere uymuyorsa, cezaevi müdürü izin ve infaz tedbirlerinin yumuşatılması kararını geri alabilir. Şayet şartlar bu tedbirlerin onayı için oluşmadıysa, cezaevi müdürü izin ve infazın yumuşatılmasını gelecek için geçerli olmak üzere erteleyebilir.

§ 15. *Tahliye hazırlıkları* :

(1) Tahliye etmenin hazırlıkları için infazın yumuşatılması gerekir (§ 11).

(2) Şayet mahkumun açık bir kuruma veya bölüme yerleştirilmesi, tahliye hazırlıklarına yardımcı olacaksa bu değişiklik yapılabilir.

(3) Tahliyeden önceki üç ay içerisinde hazırlıkları olması amacıyla bir haftaya kadar özel bir tatil imkanı sağlanabilir. § 11/2, § 13/5 ve § 14 kıyasen geçerlidir.

(4) Tahliye etmeden önceki dokuz ay içerisinde ayda altı güne kadar özel bir izin imkanı, serbest çıkma hakkına sahip olanlara sağlanır.

§ 16 Tahliye zamanı :

(1) Mahkum infazın son günü mümkünse erkenden, ama her halükarda öğleden önce serbest bırakılmalıdır.

(2) Şayet cezanın son günü cumartesi, pazar, kanuni tatil, dini bayramlardan sonraki ilk gün veya 22 Aralık'tan 2 Ocak'a kadar olan zamana ve güne isabet ederse, mahkum bugün veya çalışma gününden bir önceki günde serbest bırakılabilir. Ancak bu ceza müddetinin süresine uygunsu ve koruma amaçlı sebeplere de ters düşmüyorsa mümkün olur.

(3) Şayet mahkumun topluma kazandırılması bakımından zorunluluk teşkil eden acil sebepler mevcutsa, tahliye tarihi iki güne kadar öne alınabilir.

Üçüncü Başlık : Mahkumun Yerleştirilmesi ve Beslenmesi

§ 17. Çalışma ve boş zamanlarda biraraya getirme :

(1) mahkumlar birlikte çalışırlar. Mesleki eğitim, mesleki geliştirme, yeni bir meslek edindirme ve alıştırma yoluyla tedavi ve diğer meşguliyetler için de bu kural geçerlidir.

(2) Boş zamanlarda mahkumlar diğerleriyle birlikte topluluk halinde bulunabilirler. Toplu organizasyonlara katılım için cezaevi müdürü kurumun fiziki şartlarını, personelini ve organizasyon durumunu dikkate alarak özel kurallar koyabilir.

(3) 1. Şayet, toplu halde bulundurmanın diğer mahkumlar üzerinde zararlı etkisinden çekiniliyorsa,

2. Mahkum § 6'ya göre araştırmaya tabi tutulmaktaysa, fakat mahkumiyet iki aydan fazla değilse,

3. Bu cezaevinin güvenliğini ve düzeni gerektiriyorsa veya

4. Mahkum uygun görüyorsa, çalışma ve boş zamanlarda toplu halde bulundurma sınırlandırılır.

§ 18. Dinlenme sırasındaki yerleştirme :

(1) Mahkumlar dinlenme süresinde yalnız olarak kendi odalarına yerleştirilir. Birlikte bulundurma, mahkumun ihtiyacı varsa veya hayat ve sağlığı için bir tehlikenin bulunması halinde mümkündür.

(2) Şayet zararlı olabilecek bir etkiden çekinilmiyorsa, açık infazda mahkûmlar onayları alınarak dinlenme anında biraraya getirilebilirler.

Kapalı infazda dinlenme anında biraraya getirme fıkra 1'deki hal dışında sadece geçici ve zorlayıcı sebeplerden dolayı mümkündür.

§ 19 Mahkum tarafından kaldığı yerin düzenlenmesi ve şahsi eşyaları :

(1) Mahkum odasını makul ölçüler çerçevesinde kendine özgü eşyalarla düzenleyebilir. Yakınları olan kişilerin resimleri ve manevi değeri olan, hatıra değeri taşıyan eşyaları ona bırakılır.

(2) Mahkumun kaldığı yerin denetlenmesini engelleyen ya da başka suretle cezaevinin güvenliğini ve düzenini tehlikeye sokan şeyler ve hazırlıklar bundan hariç tutulabilir.

§ 20 Giyim:

(1) Mahkum cezaevi elbisesi giyer. Boş zamanlar için özel bir kıyafeti vardır.

(2) Şayet mahkumdan kaçması beklenmiyorsa, cezaevi müdürü mahkumu dışarı çıkma izni sırasında kendine ait elbise giymesine izin verir. Mahkum, elbiselerin temizlik, bakım ve düzenli değiştirilmesi için masraflarını karşılarsa, cezaevi müdürü buna da izin verebilir.

§ 21 Cezaevinde beslenme: Gıdaların besin değeri ve terkibi tıbbi olarak denetlenir. Tıbbi yönetmelik üzerine bakım ve iâşe yükümlülüğü yerine getirilir. Mahkuma, ait olduğu dinin beslenme kurallarını takip etme imkanı sağlanması gerekir.

§ 22 Alışveriş:

(1) Mahkum kurumca sağlanan gıda, keyif verici maddeler ve vücut bakımı için gerekli olan şeyleri cezaevinin verdiği parayla veya harçlığıyla satın alabilir.

Cezaevi, mahkumların istek ve ihtiyaçlarını dikkate alan bir pazar oluşturmalıdır.

(2) Cezaevinin güvenliğini ve düzenini tehlikeye sokan şeyler alışveriş dışı tutulabilir. Şayet bu gıda maddelerinin mahkumun sağlığını ciddi olarak tehli-

keye sokacağından korkuluyorsa tıbbi yönetmelik gereği mahkuma bazı gıda, keyif verici maddelerin alış verişi yapması kısmen ya da tamamen yasaklanabilir. Hastanelerde ve hastanenin bölümlerinde tıbbi yönetmelik gereği bazı gıdaların ve keyif verici maddelerin satışı genel olarak yasaklanabilir veya sınırlandırılabilir.

(3) Şayet mahkum borcu olmaksızın cezaevi parası ve günlük harçlığından tasarruf ederse ona makul ölçüler çerçevesinde kendi parasıyla alış verişi yapma izni verilir.

Dördüncü Başlık: Ziyaretler, Mektuplaşma ve Özel Nedenler, İzin, Çıkış, Denetimli Çıkış

§ 23 *Kural:* Mahkum cezaevi dışındaki kişilerle bu kanunun hükümleri çerçevesinde ilişki kurma hakkına sahiptir. Kurumun dışındaki kişilerle olan bu bağlantı teşvik edilmelidir.

§ 24. Ziyaret hakkı :

(1) Mahkum düzenli olarak ziyaretçi kabul etme hakkına sahiptir. Toplam süre bir ay içerisinde asgari bir saattir. Daha fazlasını cezaevi düzenler.

(2) Şayet ziyaretler mahkumun tedavisi ve topluma yeniden kazandırılması bakımından gerekliyse veya mahkumca yazılı olarak yerine getirilemeyen, üçüncü kişilerce korunabilen veya mahkumun tahliyesine kadar ertelenebilen şahsi, hukuki ve ticari işlere hizmet ediyorsa, ayrıca da ziyaretlere izin verilmelidir.

(3) Ziyaret, güvenlik sebepleriyle ziyaretçinin aranmasına bağlı tutulabilir.

§ 25. Ziyaret Yasağı :

1. Şayet cezaevinin düzeni ve güvenliği tehlikeye düşecekse

2. Ceza hukuku anlamında mahkumun yakını olmayan kişilerin ziyaretlerinde, bu ziyaretlerin mahkum üzerinde zararlı etkiler bırakmasından veya onun topluma yeniden kazandırılmasını engelleyebilecek nitelikte olmasından korkuluyorsa, cezaevi müdürü ziyaretleri yasaklayabilir.

§ 26. *Müdafilerin, avukatların ve noterlerin ziyaretleri:* Avukatların, noterlerin, müdafilerin, mahkumu hukuki meseleyle ilgili ziyaretlerine izin verilmelidir. § 24/3 kıyasen geçerlidir. Savunmayı yapan kişi tarafından beraberinde

götürdüğü yazılı evrakların ve diğer belgelerin içeriğinin kontrol edilmesi yasaktır. § 29'un 1, 2 ve 3. fıkrası hükümleri saklıdır.

§ 27. Ziyaretin denetimi :

(1) Cezaevinin işlemleri veya güvenliği veya düzeni sebepleriyle ziyaretler denetlenebilir.

(2) Şayet ziyaretçi ya da mahkum bu kanunun hükümlerini veya bu kanunun ilgili yönetmeliklerini uyarıya rağmen ihlal ederlerse, ziyaret yarıda bırakılabilir. Şayet ziyaretin hemen kesilmesi kaçınılmaz ise, uyarıya gerek kalmaz.

(3) Savunma yapanın ziyaretleri kontrol edilemez.

(4) Ziyaret sırasında eşyalar sadece izin ile teslim edilebilir. Bu kural savunma avukatının, ziyaretinde tevdi ettiği yazılı evrak ve diğer dökümanlar için ve aynı şekilde mahkumu ilgilendiren hukuki meselelerin halliyle ilgili, noter ve avukatların ziyaretlerinde mahkuma teslim ettikleri evrak ve diğer dökümanlar için geçerli değildir.

Teslimat, noter ve avukatın ziyaretleri sırasında cezaevinin güvenliği ve düzeni sebepleriyle izin şartına bağlanabilir. § 29 fıkrası 1, 2, 3 hükümleri saklıdır.

§ 28. Mektuplaşma hakkı :

(1) Mahkum sınırsız mektup gönderme ve alma hakkına sahiptir.

(2) 1. Şayet cezaevinin güvenliği ve düzeni tehlikeye sokulacaksa

2. Ceza hukuku anlamında mahkumun yakınları olmayan kişilerle yapılan yazışmaların mahkumun üzerinde zararlı etkiler bırakmasından veya onun yeniden topluma kazandırılmasını engelleyecek nitelikte olmasından korkuluyorsa, cezaevi müdürü belli kişilerle olan mektuplaşmayı yasaklayabilir.

§ 29. Yazışmaların denetimi :

(1) Mahkumun savunma avukatı ile yazışması denetlenmez. Şayet hürriyeti bağlayıcı cezanın infazında Ceza Kanununun 129. paragrafına göre bir suç sözkonusuysa, Ceza Usul Kanunu'nun § 148 ve § 148/2 kıyasen uygulanır. Şayet mahkum açık infaz kurumunda ise veya § 11/1 No 1 veya 2 ya da § 13 ve § 13/3 uyarınca izin hakkından yararlanıyorsa, cezaevi müdürü bakımından § 14/2 gereği infazın yumuşatılması ve izinin iptali veya geri alınmasını gerektiren bir sebep yoksa bu kural geçerli değildir. Cümle 2'de eğer bir mahkuma karşı hapis cezasının infazına esas teşkil eden hükümlerle bağlantılı olarak Ceza Kanununun

129. paragrafına göre bir suçtan ötürü bir hürriyeti bağlayıcı ceza infaz edilecekse de geçerli değildir.

(2) Federal cumhuriyetlerin veya eyaletlerin halk temsilciliklerine veya bunları üyelerine yazılan mektuplar, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu gibi halk temsilciliklerinin adresine yazıldığı ve gönderenin adı ve adresi açık olarak bildirildiği sürece, denetlenemez.

(3) Cezaevinin güvenliği ve düzeni ya da iyileştirme sebebiyle geri kalan yazışmalar denetlenebilir.

§ 30. Mektupların gönderilmesi-muhafazası :

(1) Mahkum mektuplarının gönderilmesi ve alınması işlemlerini cezaevi aracılığıyla sağlar, meğer ki başka türlü bir izin sözkonusu olmasın.

(2) Gelen ve giden mektupların gecikmeksizin ulaştırılması gerekir.

(3) Mahkumun gelen mektupları kilitli olmayan bir yerde muhafaza etmesi gerekir. Şayet yasaklanmamışsa, kendisine ait kilitli dolabında muhafaza edebilmesi mümkündür.

§ 31 Mektuplara elkonulması :

(1) 1. Şayet infazın amacı ya da cezaevinin güvenliği ve düzeni tehlikeye sokulacaksa

2. Mektubun içeriğindeki bilgileri başkalarına vermek, hürriyeti bağlayıcı cezayı veya para cezasını gerektirecekse

3. Mektuplar cezaevi ilişkilerine yönelik önemli derecede doğru olmayan ve tahrif edilmiş nitelikte bilgiler ihtiva ederse

4. Hakaretimiz isnatlar taşırsa

5. Diğer mahkumların topluma yeniden kazandırılmasını tehlikeye sokabilecek türde ise veya

6. Sır teşkil eden, okunamayan, anlaşılmayan ya da zorunlu bir sebep olmaksızın yabancı bir dilde yazılmışsa, cezaevi müdürü mektuplara elkoyabilir.

(2) Gönderilen ve doğru olmayan bilgileri içeren mektupları, şayet mahkum göndermekte ısrar ederse, açıklayıcı bir mektup ilave edilebilir.

(3) Şayet mektuba elkonulmuşsa, mahkuma bildirilir. Elkonulan mektuplar gönderene geri verilir ya da bu imkansız ya da özel sebeplerden dolayı yerine

getirilemez ise, resmi makamlarca muhafaza edilir.

(4) § 29 fıkra 1, 2'ye göre mektupların denetlenmesi imkansızdır, elkonulamaz.

§ 32. *Telefon görüşmesi ve telgraf* : Mahkuma telefonla görüşmeye ve telgraf çekmeye izin verilebilir. Esasen telefon için ziyaretle ilgili, telgraf için de mektuplaşmayla ilgili kurallar kıyasen uygulanır.

§ 33. *Paketler* :

(1) Mahkum senede üç defa makul aralıklarla yiyecek ve keyif verici maddelerin olduğu paketi kabul etme hakkına sahiptir. Cezaevi yetkili makamı bazı şeyler için gönderme zamanını ve miktarını saptayabilir. Başka paket ya da başka içerikli şeylerin kabulünde izne ihtiyaç vardır. Bu şeylerin yasaklanmasında § 22/2 kıyasen uygulanır.

(2) Paketler mahkumun gözü önünde açılmalıdır. Kabul edilmeyen paketler onun özel çekmecesine konulabilir veya gönderene iade edilebilir. Gönderilme veya saklanması sırasında can ve mala zarar verebilecek nitelikte teslim edilmeyen şeyler imha edilebilir. Daha sonra alınan bu tedbirler mahkuma açıklanır.

(3) Şayet paketlerin kabulü cezaevinin güvenliğinin, düzeninin tehlikeye girmesi sebebiyle zaruri ise, geçici olarak bu işleme izin verilmeyebilir.

(4) Mahkuma paket göndermek izni verilebilir. Cezaevi yetkilisi cezaevinin düzeni ve güvenliği sebebiyle paketin içeriğini kontrol edebilir.

§ 34. *Bilgilerin değerlendirilmesi* :

(1) Ziyaretlerin ve mektupların denetlenmesiyle elde edilen bilgiler.

1. Cezaevinin güvenliği ve düzenini sağlamak ya da düzene aykırılıkları önlemek, yasaklamak ya da takip etmek için gerekliyse ya da

2. Bu iyileştirme için gerekliyse mahkum dinlenilmelidir.

(2) Bu bilgiler yalnızca suçları ve düzene aykırılıkları önlemek, yasaklamak ve takip etmekle görevli olan yetkili infaz memurlarına, mahkemelere ve makamlara bildirilebilir.

§ 35. *Önemli sebeplerden dolayı dışarı çıkma* :

(1) Önemli sebeplerden dolayı cezaevi müdürü mahkumun dışarı çıkmasını temin edebilir veya ona yedi güne kadar izin verebilir. Bu izin hayati tehlike

arzedenden hastalanmalar ya da yakınların ölümü gibi diğer önemli sebeplerden kaynaklanırsa bir sene içinde yedi günü aşamaz. § 11/2, § 13/5 ve § 14 kıyasen geçerlidir.

(2) Bu izin fıkra 1'e göre düzenli izinden sayılmaz.

(3) Şayet dışarı çıkma ve izin § 12'deki sebeplerden dolayı sağlanamamışsa, cezaevi müdürü mahkumu gözetim altında dışarıya bırakabilir. Mahkum bunu için gerekli olan masraflara katlanmak zorundadır. Şayet bu iyileştirmeyi ya da topluma yeniden kazandırmayı engelleyebilecek nitelikte ise, bu talep ileri sürülemez.

§ 36. Duruşma Günü :

(1) Şayet mahkum duruşmaya çağrılır ve onun kaçma ve bu durumu kötüye kullanma (§ 11/2) halinin olmadığı kabul ediliyorsa, cezaevi müdürü mahkuma duruşmaya katılması için çıkış ve izin hakkı verebilir. § 13/5 ve § 14 kıyasen uygulanır.

(2) Şayet mahkum duruşmaya çağırılmışsa ve dışarı çıkma ve tatil hakkı verilmemişse cezaevi müdürü onayıyla mahkumu duruşma için gözetim altında dışarı bıraktırabilir, ne varki bu durum kaçma veya kötüye kullanma tehlikesinden dolayı önemli bir sebebe aykırılık teşkil etmezse mümkündür. Şayet ihzar müzekkeresi sözkonusu ise, mahkemenin isteğiyle cezaevi müdürü mahkumu hakim önüne çıkartır.

Beşinci Başlık : İş, Eğitim ve Geliştirme

§ 37. Çalıştırma:

(1) Çalışma, iyileştirici çalışmalara yönelik meşguliyetler, eğitim ve geliştirme, özellikle tahliyeden sonra bir meslek için yeteneklerin oluşması, kazanılması, teşviki amacına hizmet eder.

(2) İnfaz makamı mahkuma, rasyonel kazanç sağlayan çalışmayı göstermek ve burada onun yeteneklerini, becerilerini, eğilimlerini gözönüne almak durumundadır.

(3) Yetenekli mahkumlara meslek öğrenimi, mesleki geliştirme, yeni bir meslek edindirme ya da diğer eğitim veren veya gelişim sağlayan tedbirlere katılmak için imkan verilmelidir.

(4) Şayet çalışma becerisi olan mahkuma rasyonel kazanç sağlayan bir iş ya da ihtiyaca yönelik bir tedbir ve katılma imkanı sağlanamıyorsa, ona uygun bir meşguliyet verilir.

(5) Şayet mahkum rasyonel kazanç sağlayan bir iş için yetenekli değilse, iyileştirici çalışmalarla meşgul olması gerekir.

§ 38. Öğretim :

(1) Orta dereceli mesleki okulu bitirmeyen yetenekli mahkumlar için yapılacak eğitimde orta öğrenimin bitirilmesinde esas alınan dersler veya özel okulla uygun düşen dersler gözönüne alınmalıdır. Mesleki eğitim ya da yeni bir meslek edinmede mesleki talim ve terbiyeye aracılık eden eğitim esas alınmalıdır. Bu mesleki gelişim için de geçerlidir, meğer ki tedbirlerin özelliği başka türlü olmasını gerektirmesin.

(2) Eğitim çalışma zamanı esnasında vuku bulmalıdır.

§ 39. Şahsi Meşguliyetler :

(1) Mahkuma cezaevi dışında bir meşguliyet serbestisi edinebilme esasları içerisinde, iş, mesleki eğitim, mesleki gelişim ve yeni bir meslek edinme konularında izin verilmelidir. Ne var ki bu infaz planı çerçevesinde tahliyeden sonra meslek sahibi olmak için gerekli becerilerin oluşumu, kazanılması ve teşviki amacına hizmet etmelidir ve infazın genel esaslarına aykırı düşmemelidir. § 11 fıkra 1, No 1, fıkra 2 ve § 14 hükümleri saklıdır.

(2) Mahkumun bizzat bir meşguliyet edinmesine izin verilebilir.

(3) İnfaz makamları mahkum için bir ücretin hesaplarına geçirlmesini talep edebilirler.

§ 40. Diploma : Eğitici ya da geliştirici tedbirlerle ilgili olarak verilen diplomadan, sözkonusu faaliyetlere katılanın mahkumiyeti teşhis edilemez.

§ 41. Çalışma mükellefiyeti :

(1) Mahkum fiziki yeteneklerine uygun olarak kendisine verilen iyileştirici iş ve diğer meşguliyetleri fiziki durumu elverdiği ölçüde yerine getirmekle yükümlüdür.

Mahkum rızası da alınarak bir yıl içerisinde üç aya kadar cezaevinde vazifelendirilebilir. Bir ve ikinci cümledeki esaslar 65 yaşın üzerinde olan mahkumlar ve hamile ve süt veren anneler için geçerli değildir, meğer ki yasada ça-

lişma yasağına ilişkin çalışan anneleri korumak için başka şekilde düzenleme olmasın.

(2) § 37/3'e göre bu tedbirlere katılma mahkumun onayına ihtiyaç gösterir. Bu onay zamansız bir şekilde değiştirilemez.

(3) Bu meşguliyet özel kişiler tarafından işletilen iş yerinde olduğunda mahkumun onayına ihtiyaç gösterir. Şayet çalışma yeri başka bir mahkum tarafından doldurulabilirse, bu onayın iptali en geç altı hafta sonra netice doğurur.

§ 42. Çalışma yükümlülüğünden muafiyet

(1) Şayet mahkum bir yıl süre ile § 37'deki hizmeti § 41/1 cümle 2'ye göre yerine getirmişse, 18 gün çalışma yükümlülüğünden muaf tutulmasını talep edebilir. Bu zaman içerisinde mahkum hastalık sebebiyle çalışmamışsa yıllık 6 haftaya kadar birlikte hesaplanır.

(2) İnfaz sırasındaki izin, şayet mahkumun çalışma zamanına isabet ederse ve izin hayati tehlike arzeden hastalık veya yakınlarının ölümü nedeniyle değilse çalışma muafiyetinde birlikte hesaplanır.

(3) Çalışma muafiyeti zamanı için mahkum daha önce ödenen ücretini tekrar alır.

(4) Meşguliyet serbestisinin izne ilişkin kuralları saklıdır.

§ 43. Çalışma Ücreti :

(1) Şayet mahkum kendisine gösterilen işi, diğer meşguliyetleri ya da § 41/1 cümle 2 gereği cezaevindeki işleri yerine getirirse, bu suretle çalışma ücreti alır. Paranın takdirinde önceki takvim yılında vasıfsız işçilerin, işsizlik sigortasının ortalama çalışma ücreti dikkate alınmalıdır.

(2) Çalışma ücreti mahkumun randımanına ve işin türüne göre derecelendirilebilir. Şayet mahkumun randımanı istenilen ölçünün altındaysa, sadece ödenmesi gereken ücretin % 75'i ödenebilir.

(3) Şayet mahkum kendisine gösterilen tedaviye yönelik meşguliyeti yerine getirirse, çalışma ücreti alır, meğer ki bu meşguliyetin türüne ve randımanına aykırılık teşkil etmesin.

(4) Çalışma ücreti mahkuma yazılı olarak ödenmelidir.

§ 44. Eğitim yardımı :

(1) Şayet mahkum mesleki eğitim, yeni bir meslek edinme, mesleki gelişim ya da bir eğitim programına katılırsa ve bu amaç için çalışma yükümlülü-

ğünden muaf tutulması gerekiyorsa, bu durumda eğitim yardımı alır, meğer ki bu durumdan dolayı ona geçimi için hür kişiler tarafından bir yardımda bulunulmuyor olsun.

(2) Eğitim yardımının takdirinde § 43/1 ve 2 kıyasen uygulanır.

(3) Şayet mahkum çalışma esnasında gün ya da saat hesabıyla derse veya § 37/3 gereği öngörülen diğer tedbirlere katılmakta ise yaptığı işin karşılığı olan miktarda eğitim yardımı alır.

§ 45. Çalışmanın Tazminatı :

(1) Çalışma yeteneğine sahip mahkuma kişisel durumundan kaynaklanmayan sebeplerden dolayı bir haftadan daha fazla bir süre için § 37/4 anlamında bir iş ya da meşguliyet imkanı tanınmazsa, çalışmama tazminatı alır.

(2) Şayet mahkum iş ya da meşguliyetin başlamasından sonra bir kusuru olmaksızın bir haftadan daha uzun bir süre çalışma randımanını kaybederse aynı şekilde çalışmama tazminatı alır. Aynı durum § 44'e göre eğitim yardımı ya da fıkra 1'e göre çalışmama tazminatından istifade eden mahkum için de geçerlidir.

(3) § 37 anlamında iş ya da meşguliyetlerini yerine getirmeyen hamile anneler tahliyeden önceki son 6 hafta içerisinde ve tahliyeden sonra 6 haftanın bitimine kadar ve erken birden fazla çocuk doğurma hallerinde 12 haftaya kadar çalışmama tazminatı alır.

(4) Şayet mahkum § 43/2 gereği öngörülen asgari ücreti işsizlik ya da hastalık öncesinde alamadıysa, çalışmama tazminat ücretinin % 60'ı sadece § 43/1 gereğince kesintiye uğratılabilir.

(5) Çalışmama tazminatı fıkra 3'deki kurala hâlel gelmemek koşuluyla toplam olarak senelik 6 haftalık maksimum süreye kadar karşılanır. Şayet mahkum en azından bir yıl tekrar çalışma ücreti ya da eğitim yardımı görüyorsa, ilave olarak çalışmama tazminatı öncelikle temin edilir.

(6) Şayet mahkum İmparatorluk Sigorta Kanununun 566. paragrafının 2. fıkrasına göre geçim parası alıyorsa, bu talep çalışmama tazminatına dayanmaktadır.

§ 46. *Cep harçlığı* : Şayet mahkum yaş ya da sakatlık nedeniyle artık çalışmıyorsa veya ona işsizlik tazminatı verilmiyorsa ya da artık verilmiyorsa, ihtiyacı olmak şartıyla makul ölçüde cep harçlığı alır. Aynı durum § 37/5'e göre meşguliyet için çalışma ücreti almayan mahkum için de geçerlidir.

§ 47. Cezaevi ücreti :

(1) Mahkum bu kanunla düzenlenen ücretinden alış veriş (§ 22/1) ya da diğer şeyler için ayda asgari 30 mark cezaevi ücreti ve cep harçlığını sarfedebilir.

(2) Cezaevi ücretinin asgari miktarı her defasında aylık 300 Mark'ı aşan kısım üzerinden yapılacak % 10'luk bir hesapla arttırılır. İnfaz makamı daha yüksek bir ücreti geçim parasının miktarına bağlı tutabilir.

(3) Meşguliyet serbestisine sahip (§ 39/1) ya da bizzat bir meşguliyet edinmesine izin verilen mahkumlar için (§ 39/2) ücretlerinden uygun olan ölçüde cezaevi ücreti tesbit edilir.

§ 48. § 43 ile 45'deki ücret cetvellerine ilişkin yönetmeliklerin hazırlanmasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının görüşü ve Federal Meclisin onayı alınmak suretiyle Adalet Bakanı yetkilidir.

§ 49 Nafaka :

(1) Mahkumun yasal nafaka yükümlülüğünü yerine getirmek için yaptığı gelirden hak sahibine ya da üçüncü bir kişiye sözkonusu ücret ödenmelidir.

(2) Şayet mahkumun gelirleri, cezaevi ücreti ve nafaka ücreti düşüldükten sonra geri kalan kısım infaz giderlerine katılma payını karşılamak için yeterli değilse bu durum Medeni Usul Hukukunun 850. paragrafına göre, gelirin haczedilemez kısmı kadar bir nafaka ücreti ödenir. Birinci fıkrada öngörülen sözkonusu miktarın takdirinde nafaka hakkı sahibine yapılan ödemede indirimle gidilir.

§ 50. İnfaz giderlerine katılma payı :

(1) Bu kanunda yer alan gelirlerden ve § 39/1'deki cezaevi dışındaki faaliyetlerden elde edilen gelirlerden İmparatorluk Sigorta Kanununun 160. paragrafının 2. fıkrasına göre ortalama eşya fiyatları üzerinden saptanan miktarda infaz giderlerine katılma kesintisi yapılabilir. Adalet Bakanı sözkonusu ortalama miktarı her takvim yılı için bir önceki yılın 1 Ekim tarihinden sonra geçerli olan eşya fiyatları üzerinden saptar ve bunu resmi gazetede yayımlar. İnfaz giderlerine katılma payı gelirlerin haczedilemez kısmından da ölçümlenebilir, ancak cezaevi ve nafaka ücreti üzerinden böyle bir ölçümlemeye gidilemez.

(2) Madde 39/2 anlamında bir meşuliyet mahkumun infaz giderlerine katılma payı aylık olarak peşin ödemesi şartına bağlı tutulabilir.

§ 51 Geçim parası :

(1) Bu kanunda düzenlenen ücretlerden veya iş edinme serbestisi içinde bulunan veya bizzat bir iş edinmesine izin verilen mahkumun ücretlerinden, ser-

best bırakıldıktan sonraki ilk dört hafta için geçimini temin etmesini sağlayacak bir fon oluşturulmalıdır.

(2) Geçim parası mahkuma serbest bırakılma anında ödenir. İnfaz mercii bu parayı kısmen ya da tamamen, mahkumun serbest bırakıldıktan sonraki dört hafta içerisinde, bu paranın ona nasıl ödeneceğine karar verecek olan ve gözetim işlevini üstlenen bir makama ya da tecil yardımcısına ödeyebilir. Tecil yardımcısı ve bu işlevi üstlenen makam geçim parasını, malvarlıklarından ayrı tutmakla yükümlüdür. Bu para mahkumun onayı alınmak suretiyle nafaka alacaklısına da bırakılabilir.

(3) Cezaevi müdürü mahkumun topluma yeniden kazandırılmasına hizmet eden talepler yönünden bu paranın kullanılmasına izin verebilir.

(4) Bu fıkranın 1 ve 2. cümlelerinde anılan haczi kabil olmayan taleplerden dolayı, serbest bırakılan mahkuma ödenen peşin para hacizden itibaren 4 haftanın bitimine kadar olan sürede taleplerin bir kısmını karşılıyorsa, serbest bırakılmadan itibaren 4 hafta süreyle haczedilme hakkını vermez.

(5) 4. fıkrada yer alan kural Medeni Usul hukukunun 850d paragrafının 1. fıkrasında öngörülen nafaka talepleri sebebiyle yapılan hacizler bakımından geçerli değildir. Ne var ki mahkum haczin yapılmasından 4 haftanın bitimine kadar olan süre içinde bakımı için gerekli olan ve diğer yasal yükümlülüklerini ifa etmek için bu paraya ihtiyaç duyarsa, sözkonusu para mahkuma bırakılmalıdır.

§ 52. *Mahkumun kendine ait parası* : Yasada öngörülen ücretler dışındaki mahkuma ait gelirler onun hesabına kaydedilir.

Altıncı Başlık : Dini Eğitim

§ 53. Dini Yardım :

(1) Mahkuma ait olduğu dini cemaatin görevlisince dini konularda danışabilme imkanı tanınmalıdır.

(2) İsteği üzerine ona dini cemaatinin bir görevlisiyle bağlantı kurmakta yardımcı olunmalıdır.

(3) Mahkuma dini adetlerin yerine getirilmesi konusunda makul ölçülerde izin verilmelidir.

§ 54. Dini törenler :

(1) Mahkum dini ayine ve ait olduğu mezhebin diğer merasimlerine katılma hakkına sahiptir.

(2) Şayet dini cemaatin görevlisi uygun görürse, mahkum dini ayine veya diğer bir dini cemaatin dinsel merasimine kabul edilir.

(3) Şayet bu merasimlere güvenlik ya da düzenini gerektirdiği önemli sebeplerden dolayı katılmamak icap ediyorsa, mahkum dini ayin ya da diğer dini merasimlere katılmanın dışında bırakılır. Bu konuda daha önce din görevlisinin dinlenmesi gerekir.

§ 55. *Baskı grupları* : Bu topluluklara üye olmak için § 53 ve 54 kıyasen uygulanır.

Yedinci Başlık : Sağlığın Korunması

§ 56 Genel Kurallar :

(1) Mahkumun bedeni ve ruhi sağlığı korunmalıdır. § 101'deki hüküm saklıdır.

(2) Mahkum, sağlığın korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli tedbirlere yardımcı olmalıdır.

§ 57. *Hastalıkların erken teşhisi için önlemler* : Mahkumlar sağlığın temini için hastalıkların erken teşhisine yardımcı olacak aşağıdaki şu tedbirlerin alınmasını talep edebilirler.

1. Kadınlar otuz yaşın başlangıcından itibaren senede bir defa olmak üzere kanser hastalıklarının erken teşhisi için muayene.

2. Erkekler kırkbeş yaşın başlangıcından itibaren senede bir defa olmak üzere kanser hastalıklarının erken teşhisi için muayene.

3. Kadınlar kendileriyle birlikte cezaevine konulan çocukları için dört yaşını tamamlamasına kadar çocuğun normal bedeni ve ruhi gelişmesini önemli derecede tehlikeye sokan hastalıkların erken teşhisi için muayene.

§ 58. *Hasta bakımı* : Mahkum hastalığın başlangıcından itibaren özellikle aşağıdaki şu imkanlardan yararlanır.

1. Tıbbi ve diş muayeneleri

2. İlaç, sargı bezi, tedavi için gerekli malzemeler, gözlük temini.

3. Vücut için gerekli ortopedik ve diğer yardımcı araçlar.

4. Diş tedavisi ve protez için yardım ya da tüm masrafların üstlenilmesi.

5. İnfazın amaçlarına aykırılık teşkil etmemek koşuluyla mahkumun dayanma gücünün saptanması ve çalışmaya uygun terapilerin yapılması.

§ 59. *Yapılan işin türü ve kapsamı* : Hastalıkların erken teşhisinde muayenelerin türü ve hasta bakımından ortaya çıkan netice için İmparatorluk Sigorta Kanunu'na uygun düşen kurallar ve sözü geçen kurallar sebebiyle bunları karşılayan mevzuatlar geçerlidir.

§ 60. *İzin sırasında hasta bakımı* : İzin ya da infaz ya da infaz sırasındaki denetimsiz dışarı çıkış zamanında mahkum infaz makamlarına karşı sadece tıbbi muayene ve bakımı kendisi için yetkili infaz kurumu içerisinde talep edebilir.

§ 61. *Tedavi araçlarının verilmesi* : Şayet mahkumun sağlığa kavuşturulması için gerekli olan şeylerin verilmesi, mahkumiyetin kısa oluşu dikkate alındığında bir haksızlığa neden olmuyorsa, mahkum gerekli olan ortopedik ve diğer tedaviye yarayan şeyleri, vücuda yerleştirilebilen tamamlayıcı parçalarıyla birlikte, tedavinin neticesini almak ya da bedensel sakatlığı gidermek için talep edebilir. Bu talep gerekli değişiklikleri, onarımı, yedek parça teminini, aynı şekilde bu araçların kullanımındaki eğitimi de kapsar, meğer ki infazın mahiyetine aykırılık teşkil eden bir durum olmasın.

§ 62. *Diş tedavisi ve protez yardımları* : Eyalet adli makamları genel idari yönetmeliklerce diş tedavi ve protezi için gerekli yardımın miktarını belirler. Bu makamlar bütün masrafların karşılanmasını belirleyebilirler.

§ 63. *Sosyal uyum için tıbbi muayene* : İnfaz mercii, mahkumun sosyal uyumunu icap ettiren tıbbi muayeneleri, herşeyden evvel ameliyat ve protezle ilgili önlemleri mahkumun rızasıyla yerine getirtmek zorundadır. Şayet mahkumun ekonomik durumu elverişliyse ve tedavinin amacı bu şekilde tehlikeye düşürülmüyorsa mahkum masraflara katılmalıdır.

§ 64. *Açık havada kalma* : Şayet hava şartları tesbit edilen sürede dışarda kalmaya müsaade ederse, mahkuma günlük en azından bir saat dışarıda kalması sağlanır, meğer ki mahkum açık havada çalışmış olmasın.

§ 65. *Yerdeğiştirme* : Hasta olan mahkum bir hastaneye ya da bakımı için daha uygun olan bir cezaevine yerleştirilebilir.

Mahkumun hastalığı cezaevinde ya da cezaevi hastanesinde teşhis edilemiyorsa veya tedavi edilemiyorsa veya mahkumun zamanında bir cezaevi hasta-

nesine nakledilmesi imkansızsa, sözkonusu kişi cezaevi dışında bir hastaneye götürülebilir.

Şayet cezanın infazı mahkumun bir hastanede bulunduğu sırada kesintiye uğratılsa bile, sigortalı kanuni hastalık sigortasının hükümlerine göre gerekli ödemeyi talep etme hakkına sahiptir.

§ 66. Ölüm ve hastalık sırasında haber verme :

(1) Mahkum ağır hasta ise, gecikmeksizin bir yakını, güvendiği bir kişi ya da kanuni temsilcisi haberdar edilmelidir.

Şayet mahkum ölmüşse bu kural aynı şekilde geçerlidir.

(2) Mahkumun diğer kişilerinde haberdar edilmesi isteği, imkan dahilinde yerine getirilmelidir.

Sekizinci Başlık : Boş Zaman

§ 67. Genel olarak : Mahkum boş zamanlarında bir şeyle uğraşmak fırsatını elde eder, mahkum bu fırsatları derslerle birlikte spora, açık öğretime, kurslara ve diğer gelişmeyi sağlayan organizasyonlara boş zamanlarda oluşturulan gruplara, gruplar arası münazaralara katılarak ve kütüphane kullanarak değerlendirmesi gerekir.

§ 68. Gazeteler ve dergiler :

(1) Mahkum gazetelere ve dergilere uygun miktarda cezaevi aracılığıyla abone olmak hakkına sahiptir.

(2) Dağıtımı suç teşkil eden (para cezasını ve hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren) gazete ve dergiler bunun dışındadır. Şayet bazı gazetelerin bazı nüshaları ve bölümleri infazı amacını veya cezaevinin güvenliğini ve düzenini önemli derecede tahlikeye sokabilecek nitelikteyse, mahkum bu nüsha ve bölümlerin temininden mahrum edilebilir.

§ 69. Radyo ve televizyon :

(1) Mahkum cezaevinin radyo ve aynı şekilde toplu halde televizyon programlarını izleyebilir. Haberler istek ve ihtiyaçların çağdaş bilgi, eğitim, eğlence anlayışına göre makul ölçülerde dikkate alınması suretiyle seçilmelidir. Radyo ve televizyon izlenmesi şayet cezaevinin düzeni ve güvenliği gerektiriyorsa geçici olarak engellenebilir veya bazı mahkumlara yasaklanabilir.

(2) Şahsa ait radyolara § 70'in şartlarına göre, televizyonlara sadece istisnai durumların olduğu hallerde izin verilir.

§ 70. *Boş zamanlardaki meşguliyetler için bazı şeylere sahip olma hakkı :*

(1) Mahkum makul ölçüler içerisinde gelişimi için gerekli olan kitaplara ve şeylere malik olma hakkına sahiptir.

(2) 1. Şayet malik (mahkum) bu şeyin kullanım ve devriyle bir hürriyeti bağlayıcı ceza veya para cezasi tahdidine maruz kalacaksa ya da

2. İnfazı amacını ya da cezaevinin güvenliğini veya düzenini tehlikeye maruz bırakabilecekse, bu kural geçerli değildir.

(3) Bu izin fıkra 2'nin şartları altında iptal edilebilir.

Dokuzuncu Başlık : Sosyal Yardım

§ 71. *Genel Esas :* Mahkum şahsi zorluklarını ortadan kaldırmak için cezaevinin sosyal yardımını talep edebilir. Bu yardım mahkumun durumunu düzeltmek, bizzat problemlerini düzene koymak ve çözmek yönünde olmalıdır.

§ 72. *Kabul sırasında yardım :*

(1) Kabul sırasında mahkuma, yardıma ihtiyacı olan yakınları için gerekli olan tedbirler ve cezaevinin dışındaki malvarlığını güvenceye almak konusunda yardım edilir.

(2) Mahkuma sosyal sigortanın güvencesinin devamı konusunda bilgi verilmelidir.

§ 73. *İnfaz sırasında yardım :* Mahkum, haklarını ve yükümlülüklerini kavramak, bilhassa seçme hakkını kullanmak, aynı şekilde nafaka hakkını temin etmek ve işlediği suçla verdiği zararı telafi etmek hususlarındaki çabaları da desteklenir.

§ 74. *Tahliye hazırlıkları için yardım :* Mahkum şahsi, ekonomik ve sosyal problemlerinin durumuna göre tahliye hazırlıkları için bilgilendirilmelidir. Bilgi edindirme sosyal risklerin giderilmesi için yetkili makamların tesbitini de kapsamına almalıdır. Mahkuma tahliyeden sonraki zaman için iş, barınma, şahsi yardım bulmak konusunda yardım edilmelidir.

§ 75. *Tahliye halinde maddi yardım :*

(1) Mahkum cezaevince sağlanan seyahat giderlerini, aynı şekilde tahliye olan yardımı ve gerektiğinde yeterli kıyafeti alır, meğer ki kendine özgü şeyler yeterli olmasın.

(2) Tahliyeden sonraki intibak dönemi ödenen ücretin miktarının takdirinde mahkumiyet süresi, mahkumun şahsi olarak yaptığı iş, kendi parasıyla yaptığı tasarrufun miktarı ve mahkumiyet sırasındaki cezaevi parası dikkate alınmalıdır. §51/2 satır 2 ve 3 kıyasen uygulanır. Tahliyeden sonraki intibak dönemi için yapılan yardım tamamen ya da kısmen nafaka hakkı sahibine yatırılabilir.

(3) Seyahat giderleri ve ödenen seyahat yardımlarına ilişkin talepler haczedilemez.

Mahkuma serbest bırakılmasından sonra yapılan yardımlara ilişkin talepler için 51. paragrafın 4. fıkrasının 1. cümlesi, 5. fıkrası kıyasen uygulanır.

Onuncu Başlık : Kadınların Mahkumiyetine İlişkin Özel Hükümler :

§ 76. Annelik yardımı :

(1) Hamilelik sırasında ya da yakın zamanda doğum yapan bir mahkumun durumu dikkate alınmalıdır. Bu kanunun hükümleri çalışan meslek sahibi annenin korunması için çalışma yerinin düzenlenmesine ilişkin kurallar açısından kıyasen uygulanmalıdır.

(2) Mahkum hamilelik sırasında ve doğumdan sonra tıbbi bakım ve ebe yardımını cezaevinde talep etmek hakkına sahiptir. Hamilelik sırasında özellikle hamileliğin tesbitine ilişkin ve buna ilaveten tedaviye yönelik laboratuvar tetkikleri de tıbbi korumanın kapsamı içindedir.

(3) Doğum için hamile bayan cezaevi dışında bir hastaneye götürülmelidir. Şayet bu özel sebeplerden dolayı gerekmiyorsa, bu durumda doğum cezaevinde doğum yaptırılan bölümde gerçekleştirilir. Doğum sırasında yardım ebe tarafından ve gerekliyse doktor tarafından yerine getirilir.

§ 77. İlaç - sargı bezi - tedavi için gerekli malzemeler : Doğum sancıları sırasında ve doğumla bağlantılı olarak ilaç, sargı bezi ve tedaviye yarayan malzemeler temin edilir.

§ 78. Annelik yardımını türü ve kapsamı : § 59, 60, 65 annelik yardımının yerine getirilmesi için kıyasen uygulanır.

§ 79. Doğumun bildirilmesi : Doğumun nüfus memurluklarına bildiriminde çocuğun doğum yeri olarak cezaevi bildirimde bulunanların cezaevi ile ilişkisi ve annenin mahkumiyeti kayıt olarak düşülemez.

§ 80. Çocuklu anneler :

(1) Şayet mahkumun çocuğu henüz okula gitme mecburiyetinde değilse, ikametgahı belirleme hakkına sahip kişinin rızasıyla annenin bulunduğu cezaevine yerleştirebilir, meğer ki onun menfaatlerine aykırılık teşkil etmesin. Yerleştirmeden evvel bu durum çocuklar dairesine bildirilmelidir.

(2) Bu yerleştirmede, çocuk için gerekli olan bakım mükellefiyetine ilişkin masraflar sağlanır.

Şayet anne ve çocuğun bu şekilde birlikte yerleştirilmesi tehlikeye sokacaksa bu masraflardan sarfı nazar edilebilir.

Onbirinci Başlık : Güvenlik ve Düzen

§ 81 Kural :

(1) Mahkumun sorumluluk bilinci, cezaevinde düzene sokulan birlikte yaşam için harekete geçirilmeli, teşvik edilmelidir.

(2) Cezaevinin güvenliği ve düzenini devam ettirmek için mahkuma makul ölçüler içerisinde amaca uygun ve onu aşırı derecede ve uzun süreli rahatsız etmeyecek yükümlülükler ve sınırlandırmalar seçilmelidir.

§ 82. Davranış kuralları :

(1) Mahkum cezaevinin güvenlik programına (çalışma zamanı, boş zaman, dinlenme zamanı) uymak zorundadır. Mahkum cezaevi çalışanlarına, birlikte olunan mahkumlara ve diğer kişilere karşı düzene sokulan birlikte yaşamı rahatsız edici şekilde davranamaz.

(2) Mahkum cezaevi memurlarının düzenlemelerine, bu düzenlemeleri rahatsızlık verici olarak bulsa bile, uymak zorundadır. Mahkum kendisine gösterilen alandan izin almaksızın ayrılamaz.

(3) Odasını ve ona cezaevince bırakılan eşyaları düzenli bir şekilde tutması ve titizlikle davranması gerekmektedir.

(4) Mahkum kişinin sağlığı için önemli tehlike arzeden durumları gecikmeksizin bildirmek durumundadır.

§ 83. Şahsi olarak muhafaza: Şahsi para :

(1) Mahkum kendisine infaz memurlarınca ya da onların izniyle kendisine bırakılan bazı şeyleri muhafaza etme veya kabul etme hakkına sahiptir. Mahkum

izin olmaksızın değeri az olan şeyleri diğer bir mahkumdan kabul etme hakkına sahiptir; infaz makamı bu şeylerin kabulü ve muhafazasını da izinlerine bağlı tutabilirler.

(2) Mahkumun muhafaza hakkına sahip olmadığı şahsi eşyaları şayet cinsi ve muhtevası itibari ile muhafazası imkan dahilinde ise, onun için koruma altına alınabilir. Para hesabına kendine ait para bölümüne kaydedilir. Mahkuma infaz sırasında tahliyesi için gerekli olmayan eşyalarını göndermek veya parası üzerinde tasarruf etmek imkanı sağlanır, meğer ki bu para tahliye sonrasında geçim parası olarak gerekli olmasın.

(3) Şayet mahkum saklanması cins ve miktarı nedeniyle imkansız olan şahsi eşyayı cezaevi dışına çıkartmaktan kaçınırsa, cezaevi yetkilileri bu şeylerin masrafları mahkuma ait olmak üzere cezaevinden uzaklaştırılmasına karar verme hakkına sahiptir.

(4) Cezaevinin güvenlik önlemleri ile ilgili bilgileri içeren işaretler ve diğer şeyler cezaevi makamınca yokedilebilir veya kullanılmaz hale getirilebilir.

§ 84. Arama :

(1) Mahkumun eşyaları ve odası aranabilir. Erkek mahkumların aranmasında sadece erkekler, bayan mahkumların aranmasında sadece bayanlar bulunabilirler. Utanma duygusu dikkate alınmalıdır.

(2) Sadece yakın tehlike halinde ya da cezaevi müdürünün talimatı üzerine, özel durumlarda elbisenin çıkarılmasına bağlı üst araması yapmak mümkündür. Arama kapalı bir mekanda gerçekleştirilmek zorundadır. Diğer mahkumlar bulunamazlar.

(3) Cezaevi müdürü mahkumu kabul sırasında fıkra 2'ye göre ve cezaevinden her ayrılışa göre arama yapabilmeyi genel olarak düzenleyebilir.

§ 85. *Güvenlik altına alma* : Şayet önemli ölçüde kaçma tehlikesi varsa ya da mahkumun başkaca hareketleri ve durumu cezaevinin güvenliği ve düzeni için bir tehlike arz ediyorsa, kendisinin emniyet altına alınması için çok daha uygun olan bir cezaevine nakledilebilir.

§ 86. *Teşhise yönelik tedbirler* :

(1) infazın güvenliği için teşhise yönelik tedbirler mümkündür.

1. Parmak ve avuç içi izinin alınması

2. Resimlerin çekilmesi

3. Vücudun harici özelliklerinin tesbiti

4. Ölçümleme

(2) Kaydedilen araştırma evrakı mahkumun şahsi dosyasına konulur. Bunlar asayiş polisinin dosyalarında da muhafaza edilebilir.

(3) Fıkra 1 sebebiyle teşhis işlemleri yapılan kişiler tahliye olduktan sonra cezaevinden infaza esas teşkil eden yargısal kararın infazı tamamlanır tamamlanmaz elde edilen bu araştırmalara yönelik evrakın yok edilmesini talep edebilir. Bu kişiler bu hakla ilgili olarak en geç tahliye sırasında bilgilendirilmelidirler.

§ 87. *Yakalama hakkı* : Kaçan ya da başka türlü izinsiz olarak cezaevi dışında bulunan mahkum, cezaevi makamınca ya da bu makamın emri üzerine yakalanabilir ve cezaevine tekrar geri getirilebilir.

§ 88. *Özel güvenlik önlemleri* :

(1) Şayet mahkumun hareketleri ya da psikolojik durumu sebebiyle büyük ölçüde kaçma tehlikesi ya da başka kişilere karşı cebir ve şiddet kullanma tehlikesi ya da intihar ya da kendi kendini yaralama tehlikesi mevcutsa mahkuma karşı özel güvenlik önlemleri alınabilir

(2) Özel güvenlik önlemleri olarak şu tedbirler mümkündür.

1. Eşyaların elinden alınması veya kullanımından mahrum bırakma

2. Geceleri gözetim altında bulundurma

3. Diğer mahkumlardan ayırma

4. Açık havada bulunma hakkından men veya kısıtlama

5. Özel eşyaları tehlikeye sokmaksızın güvenlik önlemlerinin alındığı odaya yerleştirme

6. Bağlamak

(3) Şayet kaçma tehlikesi ya da cezaevi düzeni önemli ihlallere karşı başka türlü önlenemiyor ya da ortadan kaldırılamıyor ise, fıkra 2'deki 1, 3, 5 nolu tedbirleri bu halde de almak mümkündür.

(4) Şayet fıkra 1 öngörülen sebeplerden biri olan, büyük ölçüde kaçma tehlikesi mevcutsa, dışarı çıkarma, hakim huzuruna getirme veya nakil sırasında bağlama da mümkündür.

(5) Özel güvenlik önlemleri sadece bu önlemlerin amaçlarının gerektiği ölçüde devam ettirilebilir.

§ 89. *Tek başına infaz :*

(1) Mahkumun diğer mahkumlardan devamlı olarak ayrılması tek başına infaz, sadece onun kişisel durumundan kaynaklanan sebeplerden dolayı gerekli ise, mümkündür.

(2) Toplam süresi bir yıl içerisinde üç aydan fazla olan tek başına infaz denetim makamının onayına ihtiyaç gösterir. Mahkumun dini ayine ya da serbest bırakıldıkları ana katılması sözkonusu süreyi kesintiye uğratmaz.

§ 90. *Bağlama :* Kural olarak sadece eller ya da ayaklar bağlanabilir. Cezaevi müdürü mahkumun menfaati gereği bağlamayı başka şekilde tesbit edebilir. Gerektirdiği ölçüde bağlama zamanla yumuşatılabilir.

§ 91. *Özel güvenlik önlemlerinin düzenlenmesi :*

(1) Özel güvenlik önlemlerini cezaevi müdürü düzene koyar. Yakın tehlike halinde cezaevinin diğer çalışanları geçici olarak bu tedbirleri alabilir. Cezaevi müdürünün kararı gecikmeksizin yerine getirilmelidir.

(2) Şayet mahkum bu tedbirler sebebiyle tıbbi tedavi görüyorsa veya gözetim altında tutuluyorsa ya da psikolojik durumu düzeltiliyorsa daha önce doktor haberdar edilmelidir. Yakın tehlike sebebiyle bu mümkün değilse doktora danışmadan gerekli işlem yapılır.

§ 92. *Tıbbi gözetim :*

(1) Şayet mahkum özel güvenlik tedbirleri alınan odaya yerleştirildiyse ya da bağlandıysa (§88/2 Nr 5 ve 6), cezaevi doktoru onu derhal ve mümkünse daha sonra da her gün ziyaret eder. Bu kural dışarı çıkarma sırasında bağlama, hakim önüne çıkarma veya nakil (88/4) sırasında geçerli değildir.

(2) Günlük olarak açık havada bulundurmaktan mahkum mahrum edildiği sürece, doktor düzenli haberdar edilmelidir.

§ 93. *Verilen zararların tazmini :*

(1) Mahkum kasden ya da ağır ihmâl sonucu kendisine ya da diğer mahkumlara karşı vermiş olduğu zararlardan doğan masrafları cezaevine ödemekle yükümlüdür. Diğer yasal hükümler sebebiyle olan talepler saklıdır.

(2) Bu taleplerin yerine getirilmesinde de cezaevi ücretinin asgari haddini aşan kısmı istenebilir.

(3) Fıkra 1'deki sözkonusu talepler için olağan kanuni yollara başvurma imkanı tanınmalıdır. Fıkra 1'deki sözkonusu talepler nedeniyle şayet mahkumun iyileşmesi ya da topluma yeniden kazandırılması engellenecekse ödetmeden ya da bunu yerine getirmeden sarfi nazar edilebilir.

Onikinci Başlık : Doğrudan doğruya uygulanan cebir

§ 94. Genel şartlar :

(1) Şayet cezaevinde çalışan kişiler infaza ve güvenliğe ilişkin tedbirleri meşru olarak yerine getiriyorlarsa ve takip edilen bu amaca başka türlü ulaşamıyorsa, doğrudan doğruya cebir uygulama hakkına sahiptirler.

(2) Şayet bazıları mahkumu kaçırmaya, hukuka aykırı olarak cezaevi alanına girmeye teşebbüs ederlerse ya da yetkileri olmaksızın cezaevinde bulunurlarsa, bu kişilere karşı, mahkuma olduğu gibi zor kullanılabilir.

§ 95. Kavram belirlemesi :

(1) Doğrudan doğruya cebir uygulama, kişi ya da şeyler üzerinde kuvvet, kuvvet kullanılmasına yardımcı olan araçlar ve silahla yapılan etkidir.

(2) Fiziki kuvvet kullanma kişi ve şeyler üzerindeki doğrudan bedeni etkidir.

(3) Fiziki kuvvet kullanmaya yardımcı olan araçlardan maksat bilhassa bağlamaktır.

(4) Silahlardan maksat, resmi olarak izin verilen kesici ateşli ve uyarıcı maddelerdir.

§ 96. Orantılılık ilkesinin esası :

(1) Zor kullanmanın çok sayıda mümkün ve uygun tedbirleri arasında kişi ve toplulukları tahminen en az etkileyecek olanlar seçilmelidir.

(2) Şayet doğrudan doğruya uygulanan cebir yoluyla verilebilecek zararın istenilen neticeye ulaşmada orantılı olmadığı anlaşılıyorsa, doğrudan doğruya cebir kullanılmaz. Beklenen neticenin gerektirdiği şartların dışında muhtemel zararlar ortaya çıkabilecek ise, doğrudan doğruya cebir kullanmak mümkün değildir.

§ 97. Amirin emrini ifa :

(1) Şayet cebir kullanımı bir amir veya diğer bir yetkili kişi tarafından emredilirse, infaz görevlileri cebir kullanmakla yükümlüdürler, meğer ki bu emir insan onuruna veya resmi hizmete ilişkin olarak amaca aykırılık teşkil etmesin.

(2) Şayet infaz görevlisi kendisine verilen emrin suç olduğunu farkediyorsa veya hal ve şartlara göre eylemin suç olduğu kendisince de malumsa, görevlinin buna rağmen bu emri yerine getirmesi sorumluluğunu doğurur.

(3) İnfaz görevlisinin emrin hukuka uygun olmasına karşı bir tereddütü olduğunu da amirine bildirmek zorundadır, meğer ki hal ve şartlar uygun olsun. Memurlara ilişkin genel esasları düzenleyen mevzuat hükümleriyle farklılık gösteren kurallar, bu türden tereddütlerin amirine bildirilmesi (Devlet Memurları Kanunu § 38/2, 3) halinde tatbik edilemezler.

§ 98. *Uyarı* : Zor kullanımdan önce uyarı yapılmalıdır. Şayet hal ve vaziyet uyarı için elverişli değilse ya da ceza kanununda yer alan hukuka aykırı bir fiili önlemek ya da mevcut tehlikeyi savmak için, derhal zor kullanılması gerekiyorsa uyarı yapılmayabilir.

§ 99. *Ateşli silahların kullanımı için gerekli olan genel kurallar* :

(1) Şayet zor kullanımına dayalı diğer tedbirler halihazırda netice vermediyse ya da bundan bir netice alınması beklenmiyorsa sadece bu durumda ateşli silah kullanma hakkı vardır. Şayet sözkonusu amaca eşyalara karşı ateşli silah kullanılmasıyla ulaşılamıyorsa, sadece bu halde kişilere karşı ateşli silah kullanımı mümkündür.

(2) Ateşli silahları sadece, belirli infaz görevlileri ve sadece saldırıyı ya da kaçıışı etkisiz kılmak için kullanılabilir. Şayet bu silahları kullanarak büyük bir ihtimalle olayla ilgili olmayan kişi açıkça tehlikeye sokulabilecekse ateşli silah kullanılmaz.

(3) Ateşli silahların kullanımından önce uyarı yapılmalıdır. Uyarı ateşi içinde uyarı geçerlidir. Uyarı olmaksızın ateşli silahlar sadece, vücut ya da hayatı için mevcut tehlikeyi önlemek bakımından bir zaruret hali varsa kullanılabilir.

§ 100 *Ateşli silah kullanımı için özel hükümler* :

(1) 1. Şayet mahkumlar silahı ya da diğer tehlikeli bir aleti tekrarlanan uyarılara rağmen bırakmazlarsa

2. İsyana kalkışırlarsa (C.K.'nu § 121)

3. Kaçışlarını önlemek ya da tekrar yakalamak için, mahkumlara karşı ateşli silah kullanılabilir. Açık bir cezaevinden kaçıışı engellemek için ateşli silah kullanılmaz.

(2) Diğer kişilere karşı ateşli silahlar, şayet bu kişiler zorla mahkumu kaçırmaya ya da zorla cezaevine girmeye kalkıştırlarsa kullanılabilir.

§ 101. Sağlık sorunu olanlar hakkında zorlayıcı tedbirler :

(1) Sadece mahkumun hayatının ya da sağlığının önemli ölçüde tehlike içinde bulunması ya da diğer kişilerin sağlığı için tehlike arzeden bir durumun varlığı halinde tıbbi araştırma, tedavi ve aynı şekilde beslenme gibi önlemlere zoraki başvurmak mümkündür. Bu tedbirler uygulananlar için onur kırıcı olmamalı ve mahkumun sağlığı ya da hayatı için önemli derecede riziko teşkil etmemelidir. Mahkumun serbest iradesine dayanılmadığı müddetçe, bu tedbirlerin yerine getirilmesinden infaz makamları yükümlü değildir.

(2) 1. fıkradaki hallerin dışında sağlığın korunması ve tedavisine ilişkin zorlayıcı nitelikteki tetkikler, kişiyi taciz edici özellikte değilse mümkündür.

(3) Bu tedbirler sadece doktorun talimatı ve yönetimi altında tatbik edilebilir. İlk yardımın etkisini ortadan kaldırmamak şartıyla, doktorun zamanında yetişememesi ve gecikilmesi hayati tehlikeye neden olan hallerde bu önlemler anılan koşullar olmadan da başvuru/abilmesi mümkündür.

Onüçüncü Başlık : Disiplin Cezaları

§ 102. Şartları :

(1) Şayet mahkum kusurlu olarak kendisine bu kanunla ya da bu kanun sebebiyle yüklenen mükellefiyetlerini ihlal ederse, cezaevi müdürü ona karşı disiplin tedbirleri alabilir.

(2) Mahkumu uyarmak yeterliyse, disiplin tedbirinden sarfı nazar edilir.

(3) Aynı fiil (suç) sebebiyle ceza davası açılrsa bile, disiplin tedbirine başvurmak mümkündür.

§ 103. Disiplin cezalarının çeşitleri :

(1) Alınabilecek olan disiplin tedbirleri şunlardır.

1. Uyarı

2. Üç aya kadar alışveriş yapmanın ve cezaevi ücreti üzerindeki tasarruf imkanının sınırlandırılması.

3. İki haftaya kadar, okuma imkanının sınırlandırılması veya kaldırılması, aynı şekilde üç aya kadar radyo ve televizyon dinleme imkanının sınırlandırılması ya da kaldırılması. Bu tedbirler aynı zamanda alınıyorsa sadece iki haftaya

kadar mümkün olabilir.

4. Boş zamanlardaki meşguliyetler için kullanılan eşyaların ve toplu organizasyonlara katılımın 3 aya kadar sınırlandırılması veya ortadan kaldırılması.

5. Dört haftaya kadar, boş zamanın kullanıldığı esnada ayrı yerleştirme.

6. Bir haftaya kadar, boş zamanın kullanıldığı esnada ayrı yerleştirme.

7. Kendisine gösterilen iş veya meşguliyetler yönünden dört haftaya kadar mahrumiyet ve bununla beraber bu kanunda öngörülen ücretlerin verilmemesi.

8. Acil hallerde üç aya kadar cezaevi dışındaki kişilerle olan münasebetin sınırlandırılması.

9. Dört haftaya kadar oda hapsi.

(2) Oda hapsi yalnız ağır ve birden fazla tekrarlanan hukuka aykırı fiiller sebebiyle hükmolunabilir.

(3) Birden fazla disiplin tedbirine birbiriyle bağlantılı olarak hükmedilebilir.

(4) Şayet düzeni bozucu fiil, sınırlandırılan ya da ortadan kaldırılan haklarla bağlantılı ise, mümkünse sadece fıkra 1 deki 3 numaradan 8'e kadar olan tedbirlerden birine göre düzenleme yapılması gerekir. Oda hapsiyle olan bağlantıda bu kural geçerli değildir.

§ 104. *Disiplin tedbirlerinin yerine getirilmesinin tecili :*

(1) Disiplin tedbirleri kural olarak derhal yerine getirilir.

(2) Disiplin tedbiri tamamen ya da kısmen altı aya kadar tecil edilebilir.

(3) Şayet cezaevi ücreti tasarrufuna ilişkin bir sınırlandırma veya ortadan kaldırma hali sözkonusu ise, bu zaman içerisinde elde edilen cezaevi ücreti geçim parasına ilave edilmelidir.

(4) Şayet cezaevi dışındaki kişilerle mahkumun görüşmesi sınırlandırılırsa, kendisiyle mektuplaşan veya mutad ziyaretlerde bulunabilen bu kişiye durumdan haberdar etme imkanı sağlanmalıdır. Mektuplaşma imkanı §29/1 ve 2'deki sözkonusu kişilerle, Almanya'daki mahkemelerle ve adli mercilerle ve aynı şekilde mahkumu ilgilendiren hukuki meseleyle ilgili olarak avukatlarla ve noterlerle sınırsızdır.

(5) Oda hapsi tek kişilik odada yerine getirilir. Mahkum, belirli genişlikte

bir mekana konulduğunda gece ve gündüz kalabilme ihtiyacını karşılaması gereken özel bir mekana yerleştirilebilir. Şayet başka türlü düzenlenmediyse mahkumun yetkileri §19, 20, 22, 23, 37 38, 65, 70'deki hakları askıdadır.

§ 105. Disiplin suçlarında yetki :

(1) Disiplin tedbirleri cezaevi müdürü tarafından takdir edilir. Başka bir cezaevine nakil amacıyla yapılan yer değişiklikleri sırasında yolda işlenen disiplin suçlarında yetki, gönderilen cezaevinin müdürüne aittir.

(2) Şayet mahkumun disiplin suçu cezaevi müdürüne yönelik ise hal ve gi-dişi gözetim altında bulunduran merci karar verir.

(3) Mahkuma karşı başka bir cezaevinde ya da hazırlık soruşturması sırasında karar altına alınan disiplin tedbirleri, talep üzerine tatbik edilir. 104 fıkra 2 hükmü saklıdır.

§ 106. Muhakeme :

(1) Olay açıklanmalıdır. Mahkum haberdar edilir. Soruşturmalar yazılı olarak tutanağa geçirilir. Mahkumun verdiği cevaplar kaydedilir. Disiplin suçunu gerektiren ağır ihlallerde cezaevi müdürünün karardan önce mahkumun iyileştirilmesinde yardımları olan kişilerle meseleyi mütalaa etmesi gerekmektedir.

(2) Tıbbi tedavi gören mahkuma karşı ya da hamile veya süt veren mahkum anneye karşı disiplin tedbirine hükmetmeden önce cezaevi doktoru haberdar edilmelidir.

(3) Karar mahkuma cezaevi müdürü tarafından sözlü olarak açıklanır ve kısa bir gerekçeyle yazılı olarak tutanağa geçirilir.

§ 107. Doktorun yardımı :

(1) Oda hapsi infaz edilmeden önce, doktor haberdar edilmelidir. Oda hapsi esnasında mahkum tıbbi müşahede altında bulunur.

(2) Şayet mahkumun sağlığı tehlikeye girecekse oda hapsinin infazı yerine getirilmez ya da yarıda bırakılır.

Ondördüncü Başlık : Hukuki Çareler

§ 108. İtiraz hakkı :

(1) Mahkum kendisini bizzat ilgilendiren konularda istek, teklif ve şikayetleriyle birlikte cezaevi müdürüne başvurma hakkına sahiptir.

(2) Müşahede makamının temsilcisi cezaevini teftiş ederse, mahkum kendisini bizzat ilgilendiren konularda bu yetkiliye görüşme imkanı temin edilmelidir.

(3) Hal ve gidişin gözetlenmesine ilişkin hizmetlere yönelik itiraz imkanı saklıdır.

§ 109.

(1) Cezanın infazıyla ilgili olarak alınan tedbirlere karşı bazı meselelerin halli için mahkeme kararı talep edilebilir. Bu başvuru ile birlikte reddedilmiş ya da yerine getirilmesinden kaçınılmış tedbirlere ilişkin yükümlülüğün de ortadan kaldırılması istenebilir.

(2) Şayet başvuruda bulunan kişi tarafından bu tedbirler vasıtasıyla veya tedbirlerin reddi ya da bundan kaçınılması halinde haklarının ihlal edilmekte olduğu ileri sürülüyorsa, sadece bu durumda mahkeme kararı istemek mümkündür.

(3) Eyalet yasası, bu başvurunun daha önce yapılan idari nitelikteki hazırlık tahkikatından sonra yapılabileceğini gözönünde bulundurabilir.

§ 110. Yetki : Bu başvuru üzerine ilgili infaz merciinin bulunduğu yerdeki ceza dairesi karar verir. Ceza dairesinin yetkisi, § 109/3'e göre yapılan idari nitelikteki hazırlık tahkikatındaki kararlarla değiştirilemez.

§ 111. Davanın tarafları :

(1) Davanın tarafları şunlardır.

1. Başvuruyu yapan

2. İtiraz edilen tedbirleri uygulayan ya da yapılmış olan başvuruyu reddeden ya da yerine getirmeyen infaz makamı.

(2) Eyalet yüksek mahkemesi ya da Federal Yüksek Mahkemesi'ndeki duruşmaya infaz makamınca katılan taraf fıkra 1 Nr : 2'ye göre hal ve gidişi gözetim altında tutan mercidir.

§ 112. Başvuru süresi-Eski hale getirme :

(1) Bu başvuru mahkemece tebliğden veya yazılı olarak ilan ya da sözkonusu tedbirin reddedilmesinden sonra veya bu işlemin muhakeme kayıtlarına geçirilmesinden itibaren iki hafta içerisinde yapılmalıdır. Şayet idari nitelikte hazırlık soruşturması yapıldıysa, süre bu hususun tebligatı ile ya da red kararının yazılı olarak ilanı ile başlar.

(2) Başvuru sahibi kusuru olmaksızın bu başvuruyu yapamadıysa, ona eski hale getirme imkanı sağlanmalıdır.

(3) Eski hale getirme talebi engel halin kalkmasından itibaren iki hafta içerisinde yapılmalıdır. Başvurunun gerekçelerini oluşturan hadiseler itiraz dilekçesinde ve itiraz üzerine yapılan duruşmada inandırıcı olmalıdır. İtiraz süresi içerisinde yerine getirilmemiş olan hukuksal işlemler tamamlanmalıdır. Şayet bu sözkonusuysa, eski hale getirme itiraz olmaksızın temin edilebilir.

(4) Kaçırılan sürenin bitiminden itibaren bir yıl sonra eski hale getirme talebinde bulunulamaz, meğer ki bu itiraz sözkonusu sürenin bitiminden önce mücbir sebepler sebebiyle kullanılmamış olsun.

§ 113. İtirazın İncelenmesi :

(1) Şayet itiraz sahibi tedbirin yerine getirilmemesine karşı başvuruda bulunursa, tedbirin yerine getirilmesi konusunda başvurudan itibaren üç ayın dolmasından önce yargısal kararın alınması talebinde bulunulamaz, meğer ki olayın gerektirdiği özel hal ve vaziyetin icabı sebebiyle mahkemenin daha erken bir çağırısı gerekli olmasın.

(2) Talep edilen tedbirin henüz alınması için yeterli sebepler mevcut değilse, mahkeme belirli bir tarihin bitimine kadar duruşmayı erteler. Süre uzatılabilir. Talep edilen tedbir saptanan süre içerisinde alınırsa, hukuksal uyuşmazlık esas meseleyle birlikte halledilir.

(3) Şayet talepte bulunma sözkonusu bir yıllık süre dolmadan mücbir sebeplerden dolayı ya da istisnai bir halin özel şartları altında yapılmadıysa, bu itiraz, fıkra 1'e göre sadece tedbirin alınması talebinin yapılmasından itibaren bir yıllık sürenin tamamlanmasına kadar geçen süre içinde mümkündür.

§ 114. Tedbirin ertelenmesi :

(1) Mahkeme kararı için yapılan itirazın geciktirici bir etkisi yoktur.

(2) Şayet başvuruda bulunanın hakkının yerine getirilmesine engel olma veya önemli derecede zorlaştırma ve derhal infazın daha üstün olarak kabul edilen gereklerine aykırı düşme tehlikesi mevcutsa, mahkeme, karşı durulan tedbirin infazını erteleyebilir. Mahkeme geçici nitelikte bir düzenlemeye gidebilir. Yargılama yasasının 123. paragrafının 1. fıkrası bu hükme uygun olarak tatbik edilmelidir. Bu karara karşı itiraz mümkün değildir. Bu kararlar her an için mahkemece değiştirilebilir veya kaldırılabilir.

(3) Fıkra 2'ye göre mahkeme kararı almak için yapılan başvurudan önce karar için başvuru mümkündür.

§ 115. Yargısal karar :

(1) Mahkeme duruşma olmaksızın kararını verir.

(2) Şayet bu tedbir hukuka aykırı ise ve sözkonusu tedbirler itiraz edenin haklarını ihlal etmekteyse, mahkeme tedbiri ve daha önce idari tahkikat yapılmışsa, red kararını iptal eder. Tedbir uygulanıyorsa, mesele karar altına alınabilecek durumda ise, mahkeme infaz merciinin uygulamakta olduğu tedbirin geçersiz olduğuna da hükmedebilir.

(3) Şayet bu tedbir daha önce geri alma ya da başka bir şekilde ortadan kalkmışsa, mahkeme başvuru üzerine, bu tedbirin hukuka aykırı olduğuna ilgilinin haklı çıkarlarının saptanması koşuluyla karar verilebilir.

(4) Şayet tedbirin reddedilmesi ya da yerine getirilmemesi hukuka aykırı ise ve sözkonusu tedbirler itiraz edenin haklarını ihlal etmekteyse, mahkeme meselenin karar verilecek aşamaya gelmiş olması şartıyla, yerine getirilmesi istenilen işlemleri yapmaya infaz makamlarını yükümlü kılar.

(5) İnfaz makamı şayet bu tedbirlerin alınmasında takdir yetkisine sahipse mahkeme de takdir etmedeki yasal sınırlar aşıldığı ve bu yetkinin amacı içerisinde takdir hakkına uygun olmayan tarzda kullanıldığı nedeniyle, tedbirlerin ya da reddetmenin ya da yerine getirmemenin hukuka aykırı olup olmadığını, kontrol eder.

§ 116. itiraz hakkı :

(1) Şayet hukukun gelişmesine yardımcı olmak veya yargısal kararlarda birlik sağlamak açısından gerekli görülüyorsa, ceza dairesinin vermiş olduğu yargısal kararlara karşı itirazda bulunmak imkanı vardır.

(2) İtiraz hakkı sadece verilmiş olan kararın yasaya aykırı olması halinde mümkündür. Bir hukuk normunun uygulanmaması halinde yasanın ihlalinden bahsedilir.

(3) İtirazın geciktirici bir etkisi yoktur. § 114 fıkra 2 kıyasen geçerlidir.

(4) Şayet farklı bir düzenleme sözkonusu değilse itiraz hakkı için ceza usul kanununun itirazla ilgili hükümleri uygulanır.

§ 117. *İtiraz üzerine yetki* : İtiraz üzerine infazla ilgili, ceza davalarına bakan mahkemenin bağlı bulunduğu yerdeki yüksek eyalet mahkemesinin ilgili ceza dairesi karar verir.

§ 118. *Şekli, süresi, nedenleri* :

(1) Şikayet, duruşma sırasında itiraz edilen mahkeme kararına karşı mahkeme kararının tebliğinden itibaren bir ay içerisinde yapılması gerekmektedir. Bu süre içerisinde ayrıca ne yönden karara itiraz edildiği ve iptalinin istenildiği açıklanmak zorundadır. Talepler, gerekçeli olmalıdır.

(2) Gerekçelerden mahkemeye ilgili hukuk normunun ihlalden dolayı itiraz edilip edilmediği anlaşılmalıdır. Öncelikle meseledeki eksiklik ifade edilmelidir.

(3) Başvuru sahibi itirazı yönelten olarak bunu sadece avukat tarafından imzalı bir dilekçe ile ya da işlem yapan makamının protokole kaydetmesi şeklinde yapabilir.

§ 119. *İtiraz üzerine karar* :

(1) İtirazı inceleyen ceza dairesi sözlü oturum yapmaksızın karar verir.

(2) İlgili daire yargısal denetimde yapılan taleple bağlıdır ve itiraz muhakemenin eksikliği noktasında ise, bunlar ancak itirazda yer alan maddi vakalardan ibarettir.

(3) Şayet ilgili daire yapılan itirazı oybirliği ile yerinde bulmuyorsa ya da açıkça dayanaksız olarak kabul ediyorsa itiraza konu olan kararın gerekçeli olmasına ihtiyaç yoktur.

(4) İtiraz hakkı yerinde bulunuyorsa, itiraz edilen karar kaldırılmaldır. Şayet mesele karar verme aşamasındaysa, ilgili daire infaz kararını veren ceza mahkemesi yerine karar verebilir. Aksi takdirde mesele yeni bir karar vermek için infaz kararını veren ceza mahkemesine yeniden görüşmek üzere gönderilmelidir.

(5) İlgili dairenin kararı kesindir.

§ 120. *Ceza Usul Hukuku'na uygun olan hükümlerinin tatbiki* :

(1) Şayet bu kanunda başka türlü düzenleme yapılmadıysa, ceza usul hukukunun hükümleri kıyasen tatbik edilmelidir.

(2) Adli yardım kanununun izni çerçevesinde medeni usul hukukunun uygun düşen hükümleri kıyasen tatbik edilmelidir.

§ 121. Yargılama masrafları :

(1) Nihai kararın verildiği duruşmada mahkeme masraflarının kim tarafından karşılanacağı belirlenmelidir.

(2) Şayet talep sahibi davayı kaybederse ya da talebini geri alırsa, mahkeme masraflarını ve zorunlu masrafları karşılar. Şayet bu tedbir karardan önce fıkra 1'deki başvurunun geri alınmasından başka bir tarzda neticelendirilirse, mahkeme muhakeme masraflarıyla ilgili olarak karar verir ve zorunlu masrafları da makul ölçüde takdir eder.

(3) 2. fıkranın 2. cümlesi, § 115 fıkra 3 sözkonusu olduğunda geçerli değildir.

(4) Esasen Ceza Usul Kanunu'nun 464'den 463'e kadar olan hükümleri kıyasen uygulanır.

(5) Cezaevi ücretinin otuz markı aşan kısmı da muhakeme masrafları için 109. paragraftaki hükümlere göre talep edilebilir.

Onbeşinci Başlık : Cezanın infazı ve tutuklama

§ 122.

(1) Şayet tutuklama infaz amacı ile kesintiye uğrarsa ya da bir mahkuma karşı diğer meseleyle ilgili olarak tutuklama kararı verilirse, mahkum paragraf 4, fıkra 2'de öngörülenden farklı olarak da, tutuklama amacının gerektirdiği özgürlüğüne ilişkin sınırlamalara tabi tutulur. Gerekli tedbirleri C.U.K.'nun 126. paragrafına göre yetkili hakim alır. C.U.K.'nun § 119 fıkra 6 ve cümle 2 ve 3 kıyasen uygulanır.

(2) Ceza Usul Kanunu'nun 148. paragrafının 2. fıkrası ve (a) maddesi tatbik edilmelidir.

Onaltıncı Başlık : Sosyal Terapi Kurumları

§ 123. Sosyal terapi kurumları :

(1) Paragraf 9'a göre infaz için, infazın yerine getirildiği yerlerin dışında kalan ayrı sosyal terapi kurumları tasarlanmalıdır.

(2) Özel sebeplerden dolayı da sosyal terapi kurumları diğer bir cezaevinde oluşturulabilir. Bu kısımlar için sözkonusu kurumlara ilişkin hükümler kıyasen uygulanır.

§ 124. Tahliye hazırlıkları için izin :

(1) Cezaevi müdürü mahkumu tahliye hazırlıkları için 6 aya kadar özel bir izin imkanı sağlayabilir. Paragraf 11 fıkra 2 ve paragraf 13 fıkra 5 kıyasen uygulanır.

(2) İzin verilen kişiye izin için talimatlar verilmelidir. Mahkumun özellikle infaz kurumundan güvenilir bir kişinin denetiminde bulunması ve her defasında kısa süre içinde cezaevine tekrar dönmesi talimatı verilebilir.

(3) Paragraf 14 fıkra 2 kıyasen uygulanır. Şayet mahkumun iyileşmesi için gerekliyse izin kaldırılır.

§ 125. İsteğe bağlı olarak cezaevine tekrar konulmanın esasları :

(1) Şayet eski mahkumun iyileştirilmesi amacı tehlikeye düşmüş ise veya onun bu sebeple cezaevinde kalmasını gerektiren haklı sebepler var ise eski mahkumun başvurusu üzerine geçici olarak tekrar cezaevinin sosyal terapi kurumuna kabul edilebilir. Bu kabul işleminden her zaman vazgeçilebilir.

(2) İnfazı tamamladıktan sonra kendi isteğiyle tekrar kabul edilen mahkumlara karşı infaz tedbirleri zor kullanma ile birlikte yerine getirilemez.

(3) Bu kişi talebi üzerine derhal serbest bırakılmalıdır.

§ 126. Devam eden hizmetler: Sosyal terapi kurumları için gerekli olan uzman sayısı, mahkuma tahliye sonrası rehberlik hizmetlerini de karşılayacak tarzda saptanmalıdır, meğer ki sözkonusu bu durum başka türlü teminat altına alınmamış olsun.

Üçüncü Bölüm : Hürriyeti sınırlandıran emniyet tedbirlerinin infazına ilişkin özel hükümler

Birinci Başlık : Güvenlik gözetimi

§ 129. Tecrit etmenin amacı : Güvenlik gözetimi altına alınan kişi toplumun korunması amacıyla güvenilir bir yere yerleştirilir. Bu kişiye özgür olacağı yaşantısında topluma yeniden uyum sağlaması bakımından yardımcı olunmalıdır.

§ 130. *Diğer hükümlerin uygulanması* : Güvenlik gözetimi altına almak için hürriyeti bağlayıcı cezanın infazıyla ilgili hükümler (§ 3'den 126'ya kadar) kıyasen uygulanır, meğer ki aşağıdaki hükümler başka türlü düzenlenmiş olmasın.

§ 131. *Düzenleme* : Güvenlik gözetimi altına alınan yerin donanımı, bilhassa odaların ve teşvik amaçlı özel tedbirlerin ve rehberlik hizmetlerinin, yerleştirilen kişiye, buradaki hayatını amaca uygun bir şekilde düzenlemek konusunda yardımcı olmalı ve onu uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezanın zararlarından korumalıdır. Kişisel ihtiyaçlar imkan dahilinde dikkate alınmalıdır.

§ 132. *Giyim* : Şayet güvenlik sebeplerine aykırılık teşkil edecek bir durum yoksa ve tecrit edilen kişi temizlik, bakım ve düzenli çamaşır değişikliği için masraflarını karşılırsa bu kişi kendine özgü elbise, çamaşır ve özel yatak takımı kullanabilir.

§ 133. *Serbest çalışma, cep harçlığı* :

(1) Şayet gözetim altına alınan kişinin bir işle uğraşması, tahliyeden sonra iş edinmek için becerilerin gelişmesini sağlamak, kazandırmak ve teşvik etmek amacıyla hizmet ediyorsa, gözetim altına alınan kişiye para karşılığında bir meşguliyeti olmasına izin verilir.

(2) Cep harçlığı aylık 30 Mark'ın üzerinde olamaz.

§ 134. *Tahliye hazırlıkları* : Tahliye etmeyi denemek ve hazırlamak için infaz yumuşatılabilir ve özel tatil imkanı bir aya kadar sağlanabilir, temin edilebilir. Emniyet gözetimi altına alınan kişinin sosyal terapi kurumunda olması halinde paragraf 124 hükmü saklıdır.

135. *Kadınlar kısmında emniyet gözetimi altına alma* : Bir kadının emniyet gözetimi altına alınması hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı için belirlenen kadınlara özgü yerde de yerine getirilebilir, meğer ki kadınlar için cezaevinde ayrı bir bölüm tahsis edilmemiş olsun.

§ 136. *Psikiyatri kliniğine yatırılma* : Emniyet gözetimi altına alınan kişinin psikiyatri kliniğine yatırılması doktor mütaalasına bağlıdır. Mümkünse artık tehlike hali arzetmeyen bu kişinin tedavi edilmesi ve imkan dahilinde durumunun düzeltilmesi sağlanmalıdır. Kendisine gerekli olan gözetim rehberlik ve bakım hizmetleri temin edilir.

§ 137. *Kötü alışkanlıklardan kurtarma amaçlı bir tecrit kurumuna yatırma* : Güvenlik gözetimi altına alınanın tedavi kurumunda iyileştirilmesindeki amaç, onun müptela derecesinde olduğu şeylerden kurtarmak ve rahatsızlığına sebep olan şeyleri ortadan kaldırmaktır.

§ 138. *Diğer kuralların tatbiki* :

(1) Psikiyatri kliniğine veya kötü alışkanlıklardan kurtarma amaçlı bir tecrit kurumuna yatırma eyalet mahkemesinin kararına bağlıdır, meğer ki Alman yasalarında başka türlü herhangi bir düzenleme olmasın.

(2) Yatırmayla ilgili olarak § 151 fıkra 4 ve 5 ve § 75 fıkra 3 ve § 109'dan 121'e kadar kıyasen uygulanır.

Dördüncü Bölüm : Adli İnfaz Kurumları

Birinci Başlık : Adli İnfaz Kurumlarının Çeşitleri ve Kuruluşu

§ 139. *Cezaevleri* : Hürriyeti bağlayıcı cezalar ve aynı şekilde emniyet gözetimi altında bulundurma eyalet cezaevlerinde infaz edilir.

§ 140. *İnfazın ayrılması* :

(1) emniyet gözetimi altında bulundurma, hürriyeti bağlayıcı cezaların infazının yerine getirildiği cezaevinin, emniyet gözetimi için ayırılmış başka bir yer ya da bölümünde infaz edilir.

(2) Bayanlar erkeklerden ayrı olarak bayanlara ait kısma yerleştirilmelidir. Özel sebeplerden dolayı bayanlar için cezaevinde erkekler için ayrılmış yerler tahsis edilebilir.

(3) Başka bir cezaevinde ya da başka bir bölümde tedaviye yönelik tedbirlere katılımı mahkum bakımından mümkün kılabilmek için, fıkra 1 ve 2'deki ayrı ayrı yerlere konulma hükmünden feragat edilebilir.

§ 141. *İhtiyaçlara uygun yer tahsisi* :

(1) Cezaevinde mahkumun farklı ihtiyaçlarına uygun düşen tedavilerin uygulandığı çeşitli bölüm ve kısımlarda, hürriyeti bağlayıcı cezanın infazı için gerekli olan mekanlar gözönünde bulundurulmalıdır.

(2) Kaçmaya karşı, kapalı infaz kurumlarında güvenli bir yerde bulundurma önlemine, açık infaz kurumlarında ise yumuşatılmış önlemlere başvurulur ya da herhangi bir önleme başvurulmaz.

§ 142. *Çocuklu annelerin yerleştirilmesi* : Cezaevinde bayanlara bir yer tahsis edilmeli ve burada annelerin çocuklarıyla birlikte kalabilmeleri mümkün kılınmalıdır.

§ 143. *Cezaevinin büyüklüğü ve düzenlenmesi* :

(1) Cezaevleri ayrı ayrı ihtiyaçların birlikte karşılandığı hacimler dikkate alınarak düzenlenmelidir.

(2) Cezaevi mahkumun denetimine imkan verecek tarzda yönlendirici ve iyileştirici gruplar içinde biraraya getirebileceği şekilde bölümlere ayrılmalıdır.

(3) Sosyal terapiye ve bayanlara ayrılan bölümler için ikiyüz kişilik ihtiyacın üzerinde yer tahsis edilmemelidir.

§ 144. *Odaların büyüklüğü ve şekli* :

(1) Dinlenme ve boş zamanlarda ve aynı şekilde toplu halde ve ziyaretler için kullanılan odalar konforlu ve ayrıca infazın amaçlarına da uygun bir şekilde düzenlenmelidir. Bu odalar yeterli havalandırma tertibatına sahip olmalı ve kalorifer, havalandırma, döşeme ve pencere sağlıklı bir yaşamın devamı için gerekli olan ölçülere göre düzenlenmelidir.

(2) Adalet Bakanlığı Federal Meclisin izniyle havalandırma tertibatı, havalandırma, döşeme ve pencere genişlikleri, aynı şekilde odaların kalorifer ve döşemeleri konusunda daha ayrıntılı düzenlemeler yapmak konusunda yetkilidir.

§ 145. *Cezaevlerinin kapasitesinin tesbiti* : Kontrol mercii her cezaevi için dinlenme sırasında uygun yerleştirmeyi karşılayacak kapasiteyi tesbit eder. Burada çalışma, eğitim, geliştirme için yeterli sayıda yerlerin temini, aynı şekilde psikolojik tedavi, açık hava, spor, iyileştirici tedbirler ve ziyaretlerin karşılanması için gerekli mekanlar dikkate alınmalıdır.

§ 146. *Kapasitenin üzerinde düzenleme yapma yasağı* : (1) Mahkumların kaldığı yerler birden fazla kişi ile birlikte kalmaya uygun olacak tarzda düzenlenemez.

(2) Bu kuraldan sadece geçici olarak ve sadece denetleme merciinin izni ile ayrılabilir. mümkün.

§ 147. *Tahliye için düzenlemeler* : Tahliye hazırlıkları için, kapalı cezaevlerini açık infaza imkan verecek şekilde ya da münferit açık cezaevlerinin oluşturulması şeklinde düzenlenmesi gerekir.

§ 148. İş temini, mesleki gelişme imkanı :

(1) İnfaz makamı derneklerle iş birliği içerisinde, çalışma becerisine sahip her mahkuma, ekonomik açıdan verimli bir şekilde iş yapabilmesini ve iş ve ekonomik hayatın devamı için gerekli alanları temin etmeli ve ayrıca mahkumun mesleki yönden teşvik edilmesine rehberlik hizmetlerinin sunulmasına ve çalışma olanağının sunulmasına yardımcı olmalıdır.

(2) İnfaz mercii uygun ve organize tedbirler yoluyla Federal cezaevi infaz dairesinden mesleki danışmanlık, iş danışmanlığı ve temini gibi konularda, iş için kendileri için gerekli olan harcamaları temin edebilmesini güvence altına alır.

§ 149. İşletme, meslek eğitimi için düzenleme :

(1) Cezaevinde § 37 fıkra 2'ye göre gösterilen iş için gerekli olan işletme ve aynı şekilde mesleki eğitim (§ 37/3) ve iyileştirici nitelikte meşguliyetler için gerekli olan alt yapılar dikkate alınmalıdır.

(2) 1. fıkrada adı geçen işletme ve diğer tesisler cezaevinin dışındaki bağlantılarla tamamlanmalıdır. Çalışma hayatına kazalara yönelik koruyucu hükümler dikkate alınmalıdır.

(3) Mesleki eğitim ve iyileştirici nitelikte meşguliyetler özel işletmelerin uygun olan tesislerinde de yerine getirilebilir.

(4) Özel işletmeler tarafından işletilen işyerlerinde ve diğer tesislerde teknik ve eğitime yönelik çalışmalar, bu işletmelerin yan kuruluşlarına nakledilebilir.

§ 150. İnfaz birlikleri : Eyaletler cezaevleri için § 139'dan 149'a kadar olan hükümler gereğince infazın amacına uygun yerine getirilmesine yardımcı olan infaz birlikleri oluşturabilirler.

İkinci Başlık : Cezaevleri Üzerindeki Denetim

§ 151. Denetleme makamları :

(1) Eyalet cezaevi işleri idaresi cezaevlerini denetler. Eyalet cezaevi işleri idaresi denetim yetkisini adli infaz dairesine bırakabilir.

(2) Çalışma konusu, birlikte çalışma, gelişme, sağlıkla ilgili tedbirlerle ilgili olarak ve mahkumun ihtisaslaşmasına esas teşkil eden diğer metodların denetimine uzman kişiler katılmalıdır. Şayet denetim mercii bu kalifiye uzmanlara sahip değilse, danışmanlık hizmeti sağlanmalıdır.

§ 152. *İnfaz planı :*

(1) Eyalet cezaevi işleri idaresi cezaevlerinin yer ve esas itibariyle olan yetkilerini infaz planında düzenler.

(2) İnfaz planı hangi mahkumların nereye ya da kısma yerleştirileceğini gözönünde bulundurur.

(3) Esasen bu yetki genel özelliklere göre belirlenmelidir.

§ 153. *Yer değişikliği için yetki :* Eyalet cezaevi işleri idaresi yer değişikliği konusunda karar verme yetkisini kendinde tutabilir ya da bu yetkiyi merkezi makama bırakabilir.

Üçüncü Başlık : Cezaevinin İç Yapısı

§ 154. *Birlikte Çalışma :*

(1) Herkes infazın görevlerinin yerine getirilmesi bakımından infaz sırasındaki faaliyetlerde birlikte çalışır ve yardımcı olur.

(2) Her alandaki hizmetliler yakın bir işbirliği içerisinde birlikte çalışmalıdırlar. İnfaz makamları mahkumun topluma yeniden kazandırılmasına katkıda bulunabilecek kişi ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde olmalıdır.

§ 155. *İnfaz görevlileri :*

(1) Cezaevlerinin hizmetleri infaz memurlarınca yerine getirilir. Özel sebeplerden dolayı bu görev cezaevinin diğer hizmetlileri veya başka bir yerde görevli ya da sözleşmeli olarak görevli bir kişiye bırakılabilir.

(2) Her cezaevi hizmetine uygun tarzda gerekli sayıda farklı meslek gruplarından oluşan hizmetlileri bilhassa genel infaz, idari ve işçilik hizmetlerini yerine getirecek personelin aynı şekilde dini gereksinimi karşılayan psikolojik danışmanların, doktorların, pedagogların, psikologların ve sosyal hizmet görevlilerinin sayısını hesaba katmalıdır.

§ 156. *Cezaevinin yönetimi :*

(1) Her cezaevi için, bir üst makamın memuru buranın müdürü olarak atanmalıdır. Özel sebeplerden ötürü bir cezaevi daha üst bir makamın memuru tarafından da yönetilebilir.

(2) Cezaevi müdürü cezaevini dışarıya karşı şeklen temsil eder. Cezaevi

müdürü infazın bütününe ilişkin sorumluluğu taşır, meğer ki belirli olmayan görev alanı diğer infaz görevlilerinin sorumluluğuna ya da bunların ortak sorumluluğuna terkedilmiş olmasın.

(3) § 84 fıkra 2'deki arama yapma ve § 88'deki emniyet tedbirleri ve § 103'deki disiplin tedbirlerini alma yetkisi sadece denetim merciinin izni ile devredilebilir.

§ 157. Dini yönden yardımcı olan kişi :

(1) Dini yönden yardımcı olan kişi ilgili dini toplulukla anlaşarak merkezi daireden atanır ya da sözleşmeli olarak görevlendirilir.

(2) Sayının az olması dini topluluğun mensubuna dini yönden yardımcı olan kişinin atanmasını gerekli kılmıyorsa, bu konudaki rehberlik hizmeti başka türlü yerine getirilmelidir.

(3) Cezaevinin dini yönden yardımcısı olan kişi cezaevi müdürünün izniyle gönüllü dini hizmet görevlisinden istifade edebilir ve dini ayin veya diğer dini organizasyonlar için dışarıdan bu konuda yardımcı bir kişi çağırabilir.

§ 158. Tıbbi ihtiyaçların karşılanması :

(1) Tıbbi ihtiyaç infazın yapıldığı cezaevinin doktorlarınca temin edilmelidir. Özel sebeplerden dolayı başka dairelerden ya da sözleşmeli olarak görevlendirilen doktorların bu işi yerine getirmesi mümkündür.

(2) Hastanın bakımı, bu konu ile ilgili kanuna göre izin sahibi olan kişilerce yerine getirilmelidir. Birinci cümle anlamında kişilerin bulunmaması halinde diğer bir eğitimde hasta bakımına ilişkin bilgiler öğrenen genel infaz hizmetinin görevlileri de bu konuda çalıştırılabilir.

§ 159. Konferanslar : İnfaz planının işlerliği ve gözden geçirilmesi amacıyla ve infaz sırasındaki önemli kararlara ilişkin hazırlıklarla ilgili olarak cezaevi müdürü bu faaliyetlere katılan mahkumlarla birlikte konferanslar düzenler.

§ 160. Mahkumların birlikte sorumluluğu : Mahkum ve emniyet gözetimi altına alınanlara, cezaevinin amacına ve bu kişilerin özelliklerine göre birlikte çalışmalarına uygun düşen, ortak çıkarları ilgilendiren konularda sorumluluk üstlenmesi imkanı tanınmalıdır.

§ 161 Cezaevi düzeni :

(1) Cezaevi müdürü cezaevi düzenine ilişkin kurallar koyar. Bu konuda denetim merciinin onayına ihtiyaç vardır.

(2) Bu kurallar herşeyden evvel şu hususları ihtiva etmelidir.

1. Ziyaret saatleri, ziyaretin sıklığı ve süresi

2. Çalışma, boş ve dinlenme zamanı

3. Başvuru ve şikayet imkanlarının tanınması veya denetim merciinin temsilcisine başvurma imkanı.

(3) Cezaevi düzenine ilişkin tamlanın her odada ilan edilmesi gerekmektedir.

Dördüncü Başlık : Cezaevi Danışma Kurulları

§ 162. *Danışmanlık hizmetinin oluşturulması :*

(1) Cezaevinde danışmanlık hizmeti oluşturulmalıdır.

(2) İnfaz görevlileri danışma kurullarına üye olamazlar.

(3) Ayrıntıları eyaletlerce düzenlenir.

§ 163. *Danışma kurullarının görevleri :* Kurul üyeleri infazın düzenlenmesinde ve mahkuma yön gösterme konusunda yardımcı olurlar. Bu kişiler cezaevi müdürüne teşvik edici ve iyileştirici önerilerle yardım ederler ve tahliye-den sonra mahkumun topluma yeniden kazandırılmasına gayret ederler.

§ 164. *Yetkileri :*

(1) Kurul üyeleri bilhassa istekler, teklifler ve şikayetleri kabul edebilir. Üyeler yerleştirme, meşguliyet, mesleki eğitim, bakım tıbbi ihtiyaçların temini ve tedavisi konularında bilgi edinebilirler ve aynı şekilde cezaevini ve düzenini kontrol edebilirler.

(2) Üyeler mahkumları ve emniyet gözetimi altına alınanları odalarında ziyaret edebilirler. Görüşme ve yazışmalar denetlenmez.

§ 165. *Sır tutma yükümlülüğü :* Denetleme kurulu üyeleri görevli oldukları yer haricinde, yapısı gereği mahrem olan bütün konularda ve mahkumun ve emniyet gözetimi altına alınanın ismi ve kişiliği ile ilgili bilgileri açıklamamakla yükümlüdürler. Bu kural görevlerinin bitiminden sonra da geçerlidir.

Beşinci Başlık : İnfaz Sırasında Kriminolojik Araştırmalar

§ 166. Kriminolojik araştırmaları yapan makam, infazla ilgili araştırmalar yapan kuruluşlarla işbirliği içerisinde olmak, özellikle bilimsel olarak iyileş-

tirme metodlarını geliştirmek ve varmış olduğu sonuçları ceza verme hakkının amaçları için kullanmak durumundadır.

Beşinci Kısım: Son Hükümler

Birinci Başlık : Adli infaz kurumlarında oda hapsinin infazı

§ 167. *Kural* : Cezaevinde oda hapsinin infazı için hürriyeti bağlayıcı cezalarla ilgili olan kurallar (§2'den §122'ye kadar) kıyasen uygulanır, meğer ki, aşağıdaki hükümler farklı düzenlenmemiş olsun.

§ 168. *Yerleştirme, ziyaret ve mektuplaşma* :

(1) Mahkumların çalıştıkları, serbest kaldıkları ve dinlendikleri sürelerde toplu olarak yerleştirilmeleri ancak bunların rıza göstermesi halinde mümkündür. Şayet hürriyeti bağlayıcı ceza infaz edilirken, buna son verilerek oda hapsi uygulanır veya hürriyeti bağlayıcı bir emniyet tedbirinin infazı çerçevesinde mahkumun yerleştirilmesi yönüne gidilirse, yukarıdaki hüküm uygulanmaz.

(2) Mahkuma haftada bir ziyaretçi kabul etme izni verilmelidir.

(3) Ziyaretler ve mektuplaşmalar cezaevinin güvenliği ve düzeni sebebiyle gerekli görülüyorsa yasaklanabilir, denetlenebilir.

§ 169. *Elbise, çamaşır, yatak takımları*: Şayet güvenlik sebeplerine aykırı bir durum yoksa ve mahkum temizlik, onarım ve düzenli çamaşır değiştirme için masraflarını karşılarsa, kendisine ait elbise, çamaşır ve yatak takımları kullanılabilir.

§ 170. *Alış veriş* : Mahkum beslenme ve keyif verici maddeleri, aynı şekilde vücut bakımıyla ilgili şeyleri makul ölçüler içerisinde cezaevinin aracılığıyla ve masraflarını karşılamak suretiyle temin edebilir.

İkinci Başlık : İnfazın düzeni, güvenliği-cebri ve zorlayıcı kurallar

§ 171. *Genel kural* : Hürriyeti bağlayıcı cezanın infazıyla ilgili (§ 3'den 122'ye kadar) kurallar bu kısım bakımından kıyasen geçerlidir. Meğer ki mahkumiyetin amacına veya özelliğine aykırılık teşkil etmesin veya aşağıdaki hükümler başka türlü belirlenmiş olmasın.

§ 172. 168 madde ile aynı içeriktedir.

§ 173. 169. madde ile aynı içeriktedir.

§ 174. 170. madde ile aynı içeriktedir.

§ 175. *İş* : Mahkum bir iş, meşguliyet ya da yardımcı faaliyet için görevlendirilmelidir.

Üçüncü Başlık : Tutukluluk Halinde Gençlere Ait Cezaevlerinde Para Karşılığı İş

§ 176. *Gençlere ast cezaevi*:

(1) Şayet mahkum gençlere ait cezaevinde kendisine gösterilen işi yerine getirirse, gençlere ait çalışma yasalarına hanel gelmemek koşuluyla § 45 fıkra 1 ve 2'ye göre götürü ve devamlı işlerde takdir edilen ücreti alır. Şayet mahkum gösterilen diğer meşguliyet ve yardımcı faaliyetleri yerine getiriyorsa, birinci cümlede sözkonusu olan parayı alır, meğer ki bu meşguliyetin türüne ve mahkumun çalışma kapasitesine uygun olsun.

(2) Kendisine kişisel durumundan kaynaklanmayan sebeplerden dolayı iş verilemeyen çalışma yeteneğine sahip mahkum, § 45 fık. şartları taşıyan hastalanan mahkum ve bir işi yerine getiremeyen anne olacak mahkumlar, çalışmama tazminatı alırlar. Bu ücretin miktarı ve süresi § 45/3-6'ya göre saptanmalıdır.

(3) Sakatlığı sebebiyle çalışamayan ya da iş görememezlik tazminatı alamayan ya da artık alamayacak olan mahkumlar, şayet ihtiyaçları varsa uygun miktarda cep harçlığı alırlar. Aynı durum 1. fıkra 2. cümleye göre dayanışma faaliyetlerine ilişkin bir iş için çalışma parası alamayan mahkumlar yönünden de geçerlidir.

(4) Ayrıca § 44 ile 49-52 arası kıyasen geçerlidir.

§ 177. *Tutuklama* : Tutuklu bulunan kişi kendisine gösterilen işi, meşguliyet ya da yardımcı hizmeti yerine getirirse, §43'e göre takdir edilen ücreti alır.

Dördüncü Başlık : Adil İnfaz Kurumlarında Doğrudan Doğruya Cebir Kullanımı

§ 178.

(1) § 94 ila 101 arasındaki zor kullanımı ile ilgili hükümler aşağıdaki fıkralara göre ceza infaz kanununun uygulama alanı dışındaki cezaevi çalışanları için de geçerlidir.

(2) Tutukluluğun ya da geçici olarak gözaltı esnasında CUK'nu 126'ya göre aynı kanunun 119. paragrafının 6. fıkra hükümleri saklıdır.

